

JEDNA DENNĚ

Nemohu to déle vydržet. Muž
se mnou zachází jako se psem.
To vás tolik bije?
Ne, ale chce, abych mu byla
věrná.

Second Class Postage Paid at Berwyn, Illinois

DENNÍ HLASATEL

Czechoslovak Daily Herald

Founded - Založen 1891

1891 - 1994

103

YEARS OF
PUBLISHING

USPS 002670 • VOL. CII

STŘEDA 30. LISTOPADU 1994 - ČÍSLO 20 - WEDNESDAY NOVEMBER 30, 1994

Dnešní cena \$1.00

ZPRÁVY

■ SARAJEVO, Bosna-Hercegovina

Srbové v neděli útočili na město Bihač v severozápadní Bosně, a úředníci Spojených států a NATO připustili, že nebyli schopni postupu Srbů zabránit.

Sekretář obrany William Perry dokonce řekl, že bosenská vláda teď prohrála válku po 31 měsících. A velitel vojska Spojených národů v Bosně, Lt. Gen. Michael Rose řekl, že 24,000 udržovatelů míru odejde, bude-li se situace zhoršovat.

Bosenští Srbové žádali o zastavení bojů v celé zemi.

Starosta města Bihače Hamdija Kabiljagić, když mluvil po rádiu se Sarajevem přísahal, že Bihač se nikdy nepoddá a popřel zprávu Spojených národů, že vládní armáda vyhodila do vzduchu svůj hlavní stan a ustoupila na sever. Nazval situaci "chaotickou a kritickou".

Pomník obcím katolíkům a protestantům v Severním Irsku vítá návštěvníky do Londonderry. Protestanti myslí, že Ulster by měl zůstat částí Velké Británie, ale katolíci s tím nesouhlasí.

PRÝ JIM ZÁVIDÍME

Moravan Pisecký

Proti sílící vlně nesouhlasu s obohacováním se našich mocných (nedávno ještě velmi "obyčejných" lidí), jako odpověď metají do tváře občanů takové to frajersky ledabylé, že z nich mluví "závist", s níž nehodlají polemizovat. - Urážejí, místo aby předložili doklad o stavu svého majetku na počátku kariéry ve vrcholových státních funkcích, a porovnání s nynějším stavem. Požadované jednoduchosti se brání zuby nehty. Také nám stále dluží nesčetněkrát urgovanou odpověď k námitkám, proč zdržují vypracování a odsouhlasení normy o "střetu zájmů". To by umožnilo objektivní posouzení souladu či nesouladu při výkonu funkce ústavního činitele s jeho jinými, bočními aktivitami. Nehledě ani o dalších kontrolních instrumentech, které by pohlídaley neutlumenou lidskou snahu po zbohatnutí na úkor občanů, což přímo souvisí s touhou po upevnění moci "na věčné časy a nikdy jinak". Neboť

Pokračování na str. 5

Zacházení s případem Simpsona je národní tragedie

Thomas Sowell
Conservative Chronicle, 14. září 1994

31. srpna - Větší než osobní tragedie spojené s případem O.J. Simpsona, je hluboká národní tragedie. Cirkusová atmosféra kolem toho, co je, konec konců, soudní přelíčení pro vraždu, je smutným komentářem na sdělovací prostředky a na oběti těchto medií, kteří se přímo živi skandálem.

Hanebné pronikání důkazů na veřejnost, včetně falešných důkazů od žalobců nebo policie, dává podnět k orgii vystupování na televizi právních zástupců obou stran, kteří soudí případ na TV místo v soudní síni. Tyto kalkulované pokusy ovlivnit potenciální porotce otravují

Pokrač. na str. 2

Jakákoli vražda dětí je vždy zruďná

Chvějeme se rozhořčením, jež otráslo lidmi v Unionu v Jižní Karolíně, když šerif Howard Wells oznámil, že matka Susan Smith, je obžalována z dvojí vraždy svých dětí. Zpráva způsobila vlnu hrůzy všech, kdo byli této události svědky. Zachvacuje nás nevýslovný šok. Zde stojí matka dvou neviných dětí, jejichž tvářičky se nám vtiskly do paměti, ronící falešné slzy před diváky celostátních televizních stanic, když přitom ví, že úmyslně způsobila jejich smrt. Lze si jen těžko představit, s jakými emocemi je dokázala poslat do kalných vod jezera, když je bezpečně připoutala k sedadlům vlastního auta. Matka hochů měla být jejich největší ochránkyní, které mohou plně důvěřovat. Jsme ohromeni a naplněni hrůzou z takové vraždy.

Proč tedy nejsme stejnou měrou pohnuti, když víme, jak každý den

Pokračování na str. 5

H. Schmidt není informován

Ing. Karel Válek

V souvislosti s integračními problémy v Evropské unii a vojenskými problémy v ZEU prohlásil nedávno bývalý kancléř SRN, nakladatel a vydavatel týdeníku Die Zeit v Hamburku Helmut Schmidt, že "Dnes neumí dát nikdo jasnou odpověď na to, co to je evropská identita".

Po největší a nejbarbarštější válce v celých dosavadních dějinách lidstva - po 2. světové válce, zaviněné Západoevropany (zejména selháním inteligence Německa, Itálie, Francie a Anglie) - napsal realistický německý vědec Gunter Heyden i práci "Teorie životního prostoru" (Orbis, Praha 1960, originál "Kritik der deutschen Geopolitik", Berlin 1958). V této pozoruhodné analyticko-syntetické práci válkou postizený a poznamenaný mladý Němec kriticky důvodně posuzuje i odsuzuje německou geopolitiku v první polovině tohoto všeobecně

Pokračování na str. 4

■ BHOPAL, Indie

Deset let po nejhorším průmyslovém neštěstí světa, tisíce lidí, kteří přežili unikání plynu, stále ještě se snaží dostat odškodnění od soudů a lékařskou péči od doktorů.

Aktivisté, kteří provádějí kampaň za postižené, jsou odhodláni demonstrovat v Bhopalu, městě ve střední Indii. 3. prosince, aby probudili svědomí vlády. Bude to desáté výročí neštěstí, které si vyžádalo 4,000 obětí a poranilo 2,000.

Očekává se, že protestního shromáždění se zúčastní 50,000 lidí, aby připomněli světu pohromu, způsobenou unikáním methyloxycyanátu z továrny na hubící prostředky indické pobočky obrovské korporace ve Spojených státech, Union Carbide Corp.

"Bojujeme na dvou frontách, na jedné proti Union Carbide a na druhé proti naší vlastní vládě, za správné odškodnění," řekl Abdul Jabbar Khan, vedoucí organizace, která provádí kampaň za oběti neštěstí.

Khan říká, že kompenzace, kterou Nejvyšší soud Indie nařídil, aby společnost Union Carbide zaplatila, je směšně nízká.

Otázka neštěstí je sporná. Indiští žalobci nařkli Union Carbide z nedostatečných bezpečnostních opatření, a korporace dává vmu sabotáži nespokojeného zaměstnance.

■ WASHINGTON

Clintonova administrace reagovala v neděli chladně na žádost prezidenta Jeana Bertranda Aristida, aby odzbrojila civilní lupiče a vrahy, a některé armádní jednotky. Aristide, stále víc stísněn tím, že se blíží odtažení vojska Spojených států, řekl v sobotu, že návrat demokracie do Haiti by mohl být zmařen, kdyby Washington neodzbrojil nebezpečné civilisty a armádní jednotky s pochybnou oddaností nové vládě.

"Necht' to udělá haitská policie," řekl Dole. Řekl také, že okupace Haiti již stála jeden a půl bilionu dolarů v době, kdy vojenský rozpočet byl nanejvýš vyčerpán. Žádal, aby vojsko bylo odtaženo do Dne díkůvzdání. Administrace má v plánu dokončit stažení vojska do začátku nového roku.

■ Švédsko

Švédsko se připojilo k Evropské unii. V překvapujících volbách Švédsko volilo 52:47 pro připojení k Evropské unii. Podobné výsledky byly v celé Skandinávii. Finsko se připojilo minulý měsíc, a Norsko bude mít podobnou otázku na volebním lístku asi za dva týdny. Unie roste rychleji a s menším počtem protestů než se dříve očekávalo. Rakousko se připojilo v červnu: otevření tunelu pod průplavem s přímořskými vlaky mezi Londýnem, Bruslem a Paříží pomůže Unii ještě víc stmelit svůj směr.

■ Korea

Američtí nukleární experti přijeli do Severní Koreje, aby prodebatovali s vládou, jak by mohlo být bezpečně uskladněno víc než 8,000 prutů nukleárního paliva. Vůdcem desetičlenné delegace je Norman Wolf, náměstek ředitele U.S. Arms Control Agency. Okamžitě měly začít schůzky s vládou Severní Koreje. Členové skupiny pro mezinárodní inspekci nukleárních zbraní, která hlavně objevila hrozbu Severní Koreje, a měla na starosti dohled na nukleární odzbrojení Saddama Husseina, nemají být na schůzkách přítomni.

■ Německo

Obránci žádají o shovívavost. Rainier Rupp, 49, vyzvědač, který pod jménem "Topaz" prodával největší tajemství NATO východoněmecké vyzvědačské agentuře "Stasi", je teď souzen pro zradu v Dusseldorfu v Německu. Po 12 letech, od r. 1977 do r. 1989, dal sovětskému bloku více tajemství než kterákoli jiný německý špion. Během té doby byl komunistickým "krtkem" v hlavním stanu organizace v Bruselu. Žalobcové žádají o odsouzení na 15 let, ale jeho právníci říkají, že jeho špionáž nebyl nikdo poškozen, a žádají o shovívavost. (Tiskové zprávy)

■ Rusko

Další ruský reportér zavražděn. Vystoužilý novinářský fotograf Jurij Koroljov byl minulý týden zavražděn.

Jeho ohořelé tělo bylo nalezeno podél silnice asi deset mil od Moskvy, a jeho vypálené auto bylo asi míli vzdáleno. Pár týdnů předtím byl bombou v aktovce zabit Dimitrij Cholodov, který zkoumal korupci ve vojsku v Německu. Koroljov byl třináctý žurnalista letos zabitý.

Zacházení s případem...

zákonitý proces. Může někdo najít 12 poustevníků, kteří o tomto případu nikdy neslyšeli?

Zprávy o krvavé lyžařské masce, o které žalobci později sami řekli, že neexistuje, teď vrhá stín na jiné důkazy, které existují. Kdo byl v takovém spěchu, aby obviněný byl usvědčen, že vymyslel tuto nepravdivou historiku? A co jiného mohl ještě udělat?

Obrana se také nepokryla slávou. Extravagantní požadavky, strojení úkladů a závodění dále otravují atmosféru.

Černí vůdcové, kteří se stali žalobci, aby předložili různé požadavky včetně žádaného trestu smrti v případě viny, přidali k hanbě - jakož i žalobci, kteří přivolili k setkání s nimi. To, co bylo řečeno na těchto schůzkách nebude možná mít vůbec žádný vliv na přelíčení, ale nicméně může přidat k podezřením, která je obklopují, a k cynismu, kdyby byl rozsudek: "nevinen".

Otázka rasy a rasismu udělá z tohoto případu polarizující událost, ať je rozsudek nebo odsouzení jakékoli. Je téměř nemožné pomyslet na výjev, který nezanechá celou tuto zem v horším stavu než byla předtím.

Snad kdyby bylo někomu jinému dokázáno, že spáchal ty vraždy - a dokázáno k uspokojení veřejnosti jakož i soudu - a O. J. Simpson byl osvobozen a řekl by, že neviní policii ani žalobce, kteří pouze konali svou povinnost, tehdy, a jen tehdy by byl výsledek dobrý?

Bohužel se to zdá být nejméně pravděpodobným ze všech výsledků, jakkoli by si to někteří snad přáli.

Co když důkazy přesvědčí porotu, ale ne černou obec, že Simpson je vinen? Co když důkazy přesvědčí porotu, ale ne bílou obec, že Simpson musí být zproštěn viny? Co když porota nebude moci dosáhnout rozhodnutí a je rozdělena podle rasových linií?

Když existují také velké rasové rozdíly v názorech co do viny nebo nevininy Simpsona, jaký výsledek by mohl uspokojit každého - nebo jen se vyhnout hořké příchuti pro miliony Američanů? Ať vyhraje v soudní síni kterákoli strana, případ pravděpodobně skončí jako vítězství pro kmenovost, černou nebo bílou, nebo obojí.

Účastníci na tomto případě nejsou zodpovědní za všechny sociální reakce na toto soudní přelíčení. Celá ta atmosféra kmenovosti - tribalismu - vzrůstala od doby dávno předtím než byly tyto dvě vraždy v Los Angeles spáchány.

Nikdo opravdu teď ještě neví, je-li Simpson vinen nebo nevinen. Proto máme soud. Ale media, právníci na obou stranách a "hustlers" se zdají být odhodláni zajistit, aby to nebyl spravedlivý soud.

Co když nakonec to bude spravedlivé přelíčení u soudu - a rozsudek bude spravedlivý? Uznají jej takový, nebo bude kolovat celá řada teorií o spiknutí a zlovolných řečích, které se táhnou celá desetiletí jako po zavraždění Johna F. Kennedyho?

Budou porotci, kteří volili "špatně" - jakkoliv se to nakonec ukáže - terčem pro media, budou jejich adresy uveřejněny v odvetu, jako se to stalo porotcům Simi Valley v případě Rodneyho Kinga (kterého zbili policisté)?

Jestliže normální měřítko slušného chování již nerespektují integritu poroty a zákonitého systému, pak je snad třeba znovu důkladně uvažovat o soudech a soudních přelíčeních.

Možná potřebujeme zákonitá omezení toho, o čem právní zástupci kterékoli strany mohou mluvit v mediích než soudní přelíčení začne. Možná potřebujeme vycvičené profesionální porotce, volené pro každé přelíčení losováním spíše než právníky. Jistě bychom neměli uvádět jejich adresy, a oni zase by měli mít nařízeno, aby nikdy a nikde nemluvili o přelíčení - před ním, během něj a po něm.

Soudní přelíčení, konec konců, mají určit věci mnohem vážnější a důležitější než je nodnostní poradí televize, nebo viditelnost právníků a politiků.

Czechoslovak Daily Herald

DENNÍ HLASATEL

Established 1891

6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898 — FAX: (708) 749-1935

Second class postage paid at Berwyn, Illinois

Published Wednesdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$ 30.00	\$20.00	3 months \$ 35.00	\$25.00
6 months \$ 55.00	\$33.00	6 months \$ 60.00	\$38.00
12 months \$100.00	\$60.00	12 months \$120.00	\$75.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zasláné články. Zasláné rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

OVERSEAS
in US Dollars

3 months \$ 50.00	\$30.00
6 months \$ 90.00	\$50.00
12 months \$170.00	\$85.00

ZLEVNĚNÉ CENY DO EVROPY:

- PRAHA - BRATISLAVA..... \$529.00
- VÍDEŇ..... \$579.00
- FRANKFURT..... \$499.00
- MNÍCHOV..... \$499.00
- Pro návštěvníky z České a Slovenské republiky..... \$579.00

— Zájezd na MILWAUKEE FOLK FAIR v neděli 20. listopadu - odjezd v 9:30 A.M., návrat 8:30 P.M.

— Zájezd autobusem do největšího nákupního střediska v USA, MALL OF AMERICA, v Bloomington, Minnesota - 3.-4. prosince, přenocování v Hampton Inn.

— Velký zájezd na HAVAJSKÉ OSTROVY, odlet 15. ledna, návrat 28. ledna, 13 nocí v prvotřídních hotelích.

ZAVOLEJTE NEBO NAPIŠTE O PODROBNÉ INFORMACE

WEBER TRAVEL AGENCY, Inc.

6805 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, ILLINOIS 60402

Telefon: 708-749-1333 — 1-800-886-7012

FAX 708-749-1350

Redakční zpráva AIM REPORTu z října 1994

Denní Hlasatel 3
30. listopadu 1994

MMF: INSTITUTE V ŠOKOVÉ TERAPII

Prof. Milan Zelený

V říjnovém čísle jsme referovali, že senátní Etická komise zahájila vyšetřování senátora Teda Kennedyho ve věci sexuálního obtěžování a používání drog. Zpráva byla založena na informaci, již nám sdělil Richard Burke, autor knihy: Senátor, mých 10 let s Tedem Kennedy. Burke v odpovědi na předvolání Komise z 28. září 1994 vypovídal 2 dny o svých osobních poznatcích pokud jde o Kennedyho drogový návyk a používání kokainu za účelem svádění žen, včetně těch, jež u něj byly zaměstnány. Sdělil nám, že dal Komisi k dispozici magnetofonové pásky potvrzující rozhovory s řadou těchto žen, zároveň s poznámkovými bloky, dopisy, telefonními záznamy, fotografiemi a dalšími doklady jako důkazů pro svá obvinění. Sdělil nám též, že Komise zahájila vyšetřování, protože dostala stížnosti i od jiných osob (specificky nikoli žen, jež potvrdily sexuální obtěžování, o nichž se zmiňují ve svých poznámkách). Řekl nám dále, že když jeho advokát žádal Komisi o vrácení dokladů a magnetofonovou pásku, bylo mu řečeno, že Komise si je ponechala, až bude ve vyšetřování pokračovat po volbách v listopadu 1994. Kennedy a další demokrati si pod tlakem vynutili odklad řízení.

Toho si povšimla řada novinářů. Ray Kerrison, žurnalista New York Post, se případem důkladně zabýval a podařilo se mu získat prohlášení Komise, o němž referoval 24. října. Prohlášení mělo datum 13. října t.j. týden po tom, co ředitel Komise odmítl přiznat, že k nějakému vyšetřování Kennedyho v minulosti vůbec došlo. Právě se v něm že má v ruce výpověď R. Burka a dalších, ale Komise nezjistila údajně jakékoli důkazy pro obvinění Mr. Burka nebo kohokoli jiného, kdo by je podepřel. Z toho důvodu se v červnu Komise jednoznačně usnesla, že nepodnikne žádné další kroky. V rozporu s výpověďmi p. Burka Komise údajně neobdržela žádnou stížnost od žen, jež měly být sexuálně obtěžovány senátorem Kennedym. Tím všechno skončilo. Nebyla zmínka o obviněních vznesených p. Burkem ani o evidenci, jež jeho obvinění dotvrzovala. Kdo byli ostatní, kdo si stěžovali nebo svědčili? Burke tvrdí, že ve své knize uváděl jména osob, jež se zúčastnily užívání drog a jež Kennedy nutil k sexu. Byly předvolány k výpovědi pod přísahou? Jestliže ne, proč? A jestliže vypovídaly, popřely Burkova obvinění? Vypovídaly ony ženy, jejichž výpovědi měl Burke na páscích? Popřely svá dřívější prohlášení? Má komise záznam kterékoli federální agentury, jež vyšetřovala Kennedyho drogový návyk? Kerrison považuje příkré odmítnutí Komise Burkova očitého svědectví uvedených obvinění za největší pohromu Kennedyho kariéry. Burke se od Kerrisona dozvěděl o tomto zvratu vyšetřování a měl k tomu komentář: Nález Komise je nesmysl. Slyšeli magnetofonové záznamy žen, jež potvrdily, že s Kennedym užívaly kokain. Komise jedná jako tiška hlídající kurník. Mohu dosvědčit všechno, co jsem řekl ve své knize. Ovšem Kennedyho klika má mohutnou kontrolu a všestranný vliv. Kerrison dodal, že jednání Komise probíhalo v přísně utajené uzavřenosti, což je v příkrém rozporu s halasnou propagandou při vyšetřování údajných sexuálních přestupků soudce Clarence Thomase a oregonského senátora Roberta Packwooda.

Kováč odmítl provést změny, které navrhl parlament

Bratislava (kw, čtk) - Slovenský prezident Michal Kováč se vzeprel rozhodnutím slovenského parlamentu, který ovládla Mečiarova HZDS.

Vrátil parlamentu k opětovnému projednání dva sporné privatizační zákony, které minulý týden prosadila Mečiarova většina.

Na návrh parlamentu tak prezí-

dent sice odvolal generálního prokurátora SR Vojtecha Bacha, ale nerozhodl o jmenování Ludovíta Hudeka z HZDS do tohoto úřadu. Požádal předsedu parlamentu Ivana Gašparoviče o doplnění návrhu na Hudekovo jmenování.

Kováč se také obrátil na Ústavní soud, aby přezkoumal zda je možné po přijetí demise vlády prezidentem republiky ještě vyslovit nedůvěru a odvolat člena vlády.

Parlament vyslovil v noci ze čtvrtka na pátek nedůvěru ministru privatizace Janičinovi a ministru vnitra Pittnerovi. Avšak stalo se tak až poté, kdy celá Moravčíkova vláda podala demisi.

MF DNES, 10.11.1994

Olga Havlová navštívila ve dnech 2-5. října Švýcarsko. V plánu byla návštěva dětské nemocnice a útulku v Ženevě a večeře s krajany, kterou uspořádala Asociace Olgy Havlové - švýcarská pobočka v Lausanne.

Čtyři sta korun ročně bude stát majitele osobního auta známka opravňující k užívání dálnic pro motorová vozidla v ČR. Tato povinnost se bude vztahovat i na cizince a stoupí v platnost 1. 1. 1995.

Harvardský ekonom Jeffrey Sachs, mladý, vytrvalý a neústupný zastánce šokových terapií a restriktivní monetaristické politiky Mezinárodního měnového fondu (MMF) v Polsku, na Slovensku, v Rusku a v Čechách, v americké televizi a tisku přiznává porážku a konečné selhání nejen šokujících přístupů a osobností, ale hlavně jejich podpůrných institucí. Situaci šokových reformistů charakterizuje jako "rout," což se dá přeložit jako panický ústup.

Za nestálou situací viní kde koho, jenom ne sám sebe.

V článku "Tragédie reformistů" (New York Times, 23.1. 1994, s. 17) se Sachs zcela jednoznačně postavil proti všemu, co dlouhá léta obhajoval a propagoval, MMF nevyjímaje. Již několik dní předtím sám rezignoval (tak jako švédský monetarista Aslund) z funkce Jelcinova poradce.

Samozřejmě, že z této reformistické "tragédie" (The Reformers' Tragedy) neviní sám sebe, Balcerowicze, Klause, Gajdara či ostatní monetaristy a oportunistické podbížeče MMF. Za hospodářský i politický debakl Sachs viní hlavně MMF, Světovou banku, Clintonovu vládu a Západ vůbec.

MMF je, dle Sachse, stejně tajnůstkářský a monopolistický "...jako Ústřední výbor Komunistické strany. Všechny dokumenty MMF, týkající se půjček Rusku jsou tajné. Jediné, co MMF publikuje jsou obecná ekonomická data a ne své specifické rady a doporučení. MMF je chráněn před nezávislou profesionální kontrolou a před jakoukoliv konkurencí. MMF, sám a jediný, určuje zda finanční pomoc Západu bude Východu poskytnuta. Jako každý jiný, dlouho-trvající monopol, MMF se stal arogantní, sebechránící a ne-dbalou institucí."

To jsou Sachsova slova. Před ponižujícím, a hospodářsky i politicky sebevražděným upisováním se byrokratům z MMF, jsem v Československu i v ČR varoval nepřetržitě od počátku roku 1990! Tehdy se ještě něco dalo dělat, hospodářství se dalo zachránit, byrokraty jsme mohli nahradit skutečnými, kvalifikovanými ekonomy. Nestalo se, nikdo neposlouchal. Naše hospodářství bylo tedy radikálně a systematicky ničeno naivními domácími zástupci a agenty MMF, kteří si z restriktivního nesmyslu MMF vytvořili svoji "Jedinou možnou cestu."

Sachs jde samozřejmě mnohem dále. Je jasné, že osobně hluboce zatrpkl a nyní tvrdě "bije" i do svých bývalých obdivovatelů (před tímto jeho obratem jsem také, již od počátku roku 1992, důrazně varoval). Je totiž jasné, obzvláště v USA, že právě šokové terapie a jejich výrazné selhání, vhnějí zklamané obyvatelstvo zpět do rukou dogmatických nacionalistů a bývalých komunistů.

Sachs nyní křičí: "Ředitel MMF, Michel Camdessus, by měl přijmout plnou zodpovědnost za tento debakl (for this debacle) a odstoupit. MMF potřebuje nový management, jakož i nový směr své činnosti."

Celý článek i Sachsova vystoupení jsou plná invektiv a rozlubených nařčení a la MMF bídně selhal (failed miserably), Světová banka také selhala ve svém nejdůležitějším poslání: pomoci ve financování nutně potřebných sociálních služeb (social services), atd. Nemá význam je opakovat a dále rozebírat. Politika "Mnoho šoků-zádná terapie" nyní přivodí období nervosního hledání viníků a ukazování prsty: Kdo je vinen? Kdo to vše způsobil? A proč? V ČR tomu lze říkat "Já nic - já muzikant!" - a bude to plná, ale smutná pravda.

Sachs se také rozhořčuje nad tím, že MMF nutil Rusko do snižování rozpočtového deficitu i přes to, že to bylo politicky neúnosné. Rozčiluje se nad tvrdohlavými radami MMF za byrokratické vyrovnávání rozpočtu, aniž by mohl nalézt přijatelné a neinflační způsoby financování deficitu - což bylo hlavní a profesionální úlohou.

Důvěryhodnost, kompetence a profesionalita byrokratů MMF byla již v roce 1993 na Západě zásadně a trvale otřesena. Sachs jim nyní do šedivějících hlav zatloukl i svůj vlastní hřeb, s neočekávanou vehemencí a z nespořtovní blízkosti. Je to smutné i pro nás.

Pánové byrokrati z MMF byli totiž jediní, kteří stále ještě (i když jen tak na oko) prohtášovali hospodářský úpadek bývalého Československa za zázrak" (či dokonce za "Klausův zázrak"). Nyní se ukazuje, alespoň podle Sachse, že nikdo z nich ani ekonomice, ani politice Střední Evropy a Ruska, vůbec nerozumí.

Jediným opravdovým "zázrakem" v ČR je, že to místní ekonomové, politici, novináři i veřejnost nechali dojít, benevolentně, až takhle daleko.

H. Schmidt není...

krizového století a vyzývá veřejnost: "Dejte Německu ne falešnou, ale pravdivou geopolitiku"! Jinak si zřejmě nedovedl realisticky představit ani proces sjednocení poválečného rozděleného Německa, ani jeho začlenění do historicky zákonitých procesů integrace kontinentální (evropské) a světové, které mají také své systémové, kulturní, vědeckotechnicko-ekonomické, sociální, ekologické, měnové, právní i jiné normativní zákonitosti.

Po skončení studené války mezi Východem a Západem v Evropě - tj. po principiálním průlomu marxistických ideologií v KSSS, KSČ, SED, atd. vědeckou filozofii, jako levičáckého falešného ideologického vědomí - se "výzva" tehdy ještě válkou otřeseného německého vědce jakoby aktualizuje, neboť Německo dosud nemá pravdivou geopolitiku, která by byla v souladu s evropskou identitou, již zřejmě ctihodný bývalý spolkový kancléř, politik, podnikatel, novinář a publicista dosud nerozumí.

Po stažení vojsk SSSR, resp. Ruska z Německa a ze Střední Evropy, po částečném stažení vojsk USA - což jsou logické důsledky rozbití "železné opony" (včetně "berlínské zdi") a vstupu Evropy do vývojově vyšší fáze integračního procesu - se poměrně velmi rychle, historicky vzato, vytváří kvalitativně nové společenské klima. Nejen Němci, ale také Francouzi, Angličané i další na Západě jsou v rozpacích nad situací po skončení studené války a neočekávané "ztrátě nepřítele". Naštěstí - na obou stranách dřívější militaristické "barikády" je již dostatečně dobře chápáno, že ideologicky absurdní a nesmírně nákladný trend studené války ke katastrofální globální atomové válce bylo nezbytné v nejvyšším všelidském obecném zájmu zvrátit, že je nezbytné překonat bipolární, ideologicky zastaralé vidění světa, že bezmála již půlstoletí po 2. světové válce je zapotřebí i Evropu a evropský integrační proces přivést do souladu s celosvětovými vývojovými tendencemi.

Za této situace je přirozené, že H. Schmidt by rád našel odpověď na historicky aktuální otázku, co to je a v čem spočívá "evropská identita" (s ohledem na význam Německa v evropské i světové politice). Ve své podstatě je však hledání H. Schmidta totožné s voláním G. Heydna po "pravdivé geopolitice" před čtyřmi desetiletími, v 50. letech, po válce, která z Německa iniciativně vzešla a spojnými antifašistickými silami SSSR, USA, V. Británie a dalších se jako bumerang do Německa vrátila, učinila z něho trosky v mnoha městech a rozdělila ho.

Evropská identita, stejně jako geopolitika - však nejsou žádné prázdné, bezobsažné, abstraktní pojmy. Právě naopak! Jenže nutno překonat dřívější i dosavadní subjektivní meze omezenosti v dějinném vědomí evropských národů - protože na tyto otázky dává odpověď zcela jasnou soudobá vědecká filozofie, která má ovšem dimenze historické a světové. Nejen evropské - a již vůbec ne jen německé, francouzské, anglické, ruské, protože věda jako objektivní pravda o podstatách planetární biosféry nezná hranic ani národních, ani státních, ani rasových, ani ideologických, náboženských či jakýchkoliv jiných.

Evropská identita proto musí být chápána již historicky, celosvětově a vědeckofilozoficky v historicky epochálních a společensky planetárních dimenzích jako historická a světová identita člověka-společnosti-lidstva. V předvědecké minulosti byla ovšem obsahová a rozsahová podstata pojmu "identita" (=úplná stejnost, totožnost, rovnost, úplná shoda) chápána subjektivně a tedy zpravidla zkresleně, teprve vědecká filozofie i zde vnesla filozofické jasno tím, že osvětlila objektivně obsahovou a rozsahovou podstatu pojmu evropská, historická a světová identita lidí, moderních současníků, dnešních vzdělanějších mladých pokolení, i budoucích generací lidí na celé

planetě Zemi.

Kvalitativní vědeckofilozofický posun od subjektivního k objektivnímu chápání zobecněné identity člověka-společnosti-lidstva museli vědečtí filozofové nové filozofické školy provést po tvrdých a trpkých zkušenostech lidstva, získaných v tomto vědeckotechnicky převratném století "barbarských světových válek". Proč? Protože když např. Němci, židé-sionisté, Rusové, Italové, atd., ale i tříděně zmanipulovaní kapitalisté, dělníci, intelektuálové atp. spatřovali svoji "identitu" ve falešném vědomí (náboženském, ideologickém, stranickém, nacionalistickém, rasistickém či jiném), páchali ve jméno této své falešně pojeté "identity" zlo! Vyvolávali války světové, občanské, studené i jiné - a zpravidla to zamlžovali, skrývali, maskovali frázemi o revolučnosti, pokrokovosti, o šíření kultury, atp. aby své zmatené barbarství ospravedlnili před sebou, před svými národy, před mezinárodní i světovou veřejností, i před dějinami. Neospravedlnitelnou subjektivně pojatou identitu lidí, národů, Západoevropanů, Japonců, Číňanů, Kubánců, Židů či kohokoliv jiného ze 3000 národů na planetě však všichni ostatní musí odmítat, pokud poškozují jejich životní zájmy a potřeby, neboť nemá práva na svou vlastní identitu, kdo si ji nehájí!

V dějinách lidstva prakticky všechny války byly projevem vnučování subjektivního chápání identity jiným - každé násilí je projevem chybného věroučného, ideologického, nacionalistického či rasistického přesvědčení, že "naše identita" je lepší, správnější, pravdivější, dokonalejší, než identita jiných lidí, národů či ras. Proto subjektivní deformované chápání identity plodilo nesnášenlivost, netoleranci, zaslepenost, agresivitu, konflikty, války.

Vědecká filozofie s pomocí metodologie celistvé systémovosti proto definovala i objektivní pojetí identity člověka-společnosti-lidstva na úrovni kvalifikované vědecké ideovosti, na úrovni vědeckého vědomí, sebevědomí a uvědomění epochálně vyšší vývojové úrovni humanistické, k níž lidstvo směřuje v interepochálních historických obrysech dneška, kdy je překonávána ta primitivní, bouřlivá, heroická, válečná epochálně nižší vývojová úroveň civilizační. V rámci vědeckofilozofického překonávání principiálně chybného dualismu našich předků - který byl také primární, objektivní příčinou bipolárního vidění a rozdělení Evropy po 2. světové válce - dochází tedy také k onomu kvalitativnímu posunu od subjektivního, k objektivnímu pojetí identity všech lidí. Ta totiž spočívá ve funkční systémové harmonii objektivního vědeckého vědomí všech lidí - s objektivními fyzikálně-chemickými a biologickými i společenskými podstatami objektivní reality, t.j. s objektivními zákony a zákonitostmi vývoje vesmírného řádu v planetární biosféře, které stručně nazýváme také absolutními biofyzickými principy. Tento soulad dějinného vědomí všech lidí všech národů, států a ras na planetě Zemi s vědecky osvětlenými podstatami objektivní reality je objektivním vědeckofilozofickým pojetím identity i u všech Evropanů, od Atlantiku po Ural, včetně Němců. Tyto vědeckofilozofické základy musí mít také moderní evropská geopolitika, aby byla pravdivá i pro Němce, ne falešná, jak její pojetí zdeformovali subjektivně vinníci 2. světové války.

Vědecká filozofie v dějinném vědomí lidstva nemůže za to, že se jí dějinné vědomí Němců, Židů, Rusů, Američanů, Francouzů, Angličanů, ale i Číňanů, Japonců, Arabů, Izraelců atd. vyhýbá. Že ji z nedovzdělanosti mnozí přehlížejí, ignorují, zkreslují, nebo dokonce i zločinně potlačovali a potlačují. Je objektivně nedílnou součástí díla nové filozofické školy, které již provedlo principiální průlom všech středověkých přežitků rozporneho relativismu. Dějinné vědomí současníků se přirozeně opožďuje za vědeckou koncepcí filozofie vědomí s metodologií celistvé systémovosti, je však již jen otázkou času, kdy se evropská identita a geopolitika objektivizují. I v Německu - jehož význam po totálním bankrotu ve 2. světové válce v Evropě i na celém světě roste a poroste velmi rychle po sjednocení a překonání přechodných potíží růstu. Jde o to, aby ty potíže růstu opět nepřerostly v růst potíží.

EUROPEAN VILLAGE

6531 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
TEL. (708) 788-4500

MÁME VELKÝ VÝBĚR IMPORTOVANÉHO ZBOŽÍ Z EVROPY:

křišťál - keramiku - české granáty - bižuterie - panenky v krojích
-4711 kolínská voňavka a mýdlo z Německa - kazety - CD's - videos
- slovníky - učebnice - mapy - kuchyňské potřeby - koření - byliny
-karty ke hře mariáš a taroky.

K VÁNOCŮM:

skleněné a čokoládové ozdoby na stromek - salonky - bonbonniery
- náštiné kalendáře na rok 1995 (Lada - Česká republika - Praha)
- stolní kalendáře (Lada - Švejk) - vánoční lístky (české - slovenské
- anglické a jiné řeči).

Navštivte náš obchod - rádi vás obsloužíme

Obchod otevřen od pondělí do soboty
od 9.00 a.m. do 5.30 p.m.

OBJEDNÁVKY VYŘIZUJEME PO CELÝCH USA A KANADĚ

"Polka pro dobré lidi"

VINOHRADSKÁ KAPELA, rozhlasoví kolegové, nahrála pěknou kazetu, kterou Otakar Pihrt poslal na český rozhlasový program manželů Pražákových v Clevelandu na udržení jejich české rozhlasové půlhodinky. Cena kazety i s poštovním je \$6.00. K dostání je na adrese: 1482 Larchmont Ave., Lakewood, Ohio, 44107. Objednejte si pravou českou nahrávku - nebudete určitě zklamáni. Děkujeme předem!

peníze jsou moc, a naopak!

Jednoduše řečeno, mnozí naši politikové si během své funkce nestyděte nahrabali. Protože jim do parlamentních voleb zbývají již necelé dva roky, hrabou se zvýšenou intenzitou a drží se místa u koryta jako něco košile. V demokratičtějších zemích by museli podat demisi nejméně už stokrát - a za poslední dobu snad den co den. Oni si však naopak den co den dělají z varování lidu švandu, a podle povahy - jak kdo - dokonce provokují, aby zjistili, zda a co si ještě mohou dovolit.

Tak kupříkladu: při komunálních volbách jeden z nich projevil žoviální "nespokojenost" s tím, že jeho žena zrovna teď odletěla na celý měsíc na Dálný východ. Přitom si právě On musel být vědom druhu okamžité reakce veřejnosti, i toho, že soustavné a podivné aktivity jeho ženy (od doby co je manžel "někdo") jsou klasickým příkladem "střetu zájmů"! - Je také ještě v živé (a polemické) paměti, jak řečnil v katedrále nad rakví kardinála, kde sklídl potlesk jako v divadle, zatímco v tomtéž okamžiku jeho podnikavá žena, spolu s paní velvyslancovou jedné exotické země, zahajovala výstavu módního oblečení a jiných fajnovek oné oblasti. Tam posléze - jistě ne náhodou - zamířila návštěva jejího chotě.... a tak dále.

Kdyby tato rodina - včetně rozumbradných synů, s charakterem chladných účetních, nestála před zákonitým pádem, zasloužila by už nyní podrobnější studii, zvláště o vzájemném nahrávání a odlehčování si. Třeba i tak, že hlava rodiny - opět stylem provokace typu "co to s veřejností dělá", odpovídá na dotazy novinářů v podstatě i takto: Já osobně mám ojetou škodovku a na té údajné letecké společnosti v zahraničí participují patrně moji synové (studenti). A tu vilu ve Švýcarsku si staví moje žena. No a to ostatní babička, která píše básně a z dlouhé chvíle prohání své činžovní nájemníky. - A nenajde se novinář, který by mu za tu drzost hodil papírový tácek s chlebičkou do brýlí před

Vždyť právě ON s oblibou říká arogantní větu, že "závidíme". Lid se však pouze rovně ptá, třeba: Jak to, že měl při vstupu do politiky majetkové občanský průměr, a teď je pokud víme multimilionář? Je možné se během krátké doby takhle obohatit? Jak a čím?! A proč je v naší zemi vůbec možné veřejně porušovat zákony a očividně přikrádat či krást a lichvařit ve velkém?! Je možné přijímat milionové úplatky, ať přímo - to jest v kufru - nebo formou "sponsoringu"?! Je dovoleno loupit, zabíjet (třeba i vlastního otce) a vraždit, a přitom být dál vážený?! Nebo aspoň chráněný?! - A na druhé straně: Proč je občansky možné, a běžné, celý život tvrdě pracovat, poctivě žít, a summa summarum nic nemít?!?!?!?

To je možné pouze ve společnosti, která byla demokraticky zvoleným režimem připravena o moc, o řeč, morálku i odvahu. - Takto "zřízená" společnost si pak netroufá na nic. Bojí se i použít zákon! Raději říká, že nemůže zbrzdit zločinnost, protože je u nás demokracie a platí lidská práva (kromě pro stranu republikánů a mnohé jiné). Nemůže odstranit pobuřující prostituci, protože... to podle zákonů nejde. Policie nemůže zasahovat na obranu občana, protože nemá jasné paragrafy, v nichž by se (pro blba) výslovně pravilo, že má zasáhnout i ve prospěch Josefa Nováka, když je fackován, okrádán, nebo vražděn. - No, ukažte mi to v nějakém zákoně! Ano, třeba zrovna to o prostitutkách nebo o Josefu Novákovi!! - Před takovými argumenty pětiletého ozbrojeného inteligenta, se doporučuje rezignovat, nebo.... Jsem pro to "nebo"!!

Tato politická garnitura v uvedené oblasti samozřejmě rozhodovat a zakročovat ani nechce. Snad ani neví (nejspíš ale ví), že nebránit zločincům je také zločin. A ze strany státu ten největší!!! - Proto nás raději obviňují ze "závisti", nebo z "rasismu", podle toho, co se jim zrovna hodí. Z rasismu tehdy, když poukážeme na upřednostňování vyvolené, elitní rasy, která utlačuje a vyhrožuje zákonem naší domácí rase. Ta se totiž někdy - když to přesáhne míru - proti zatlačování ohradí a poukáže na početní nepoměr preferovaných občanů, nebo i

na zatlačování evropské rasy v kontinentálním měřítku. Ze rasy nejsou?! To tvrdí právě ti nejvíce řádící rasisté, ale i žáček z obecné je vyvede z "omylu". A dodá, že všechny rasy jsou si rovny. - Tedy, měly by si být rovny, nebýt pánovitých rasistů.

Proto vedoucí Evropané nechtějí za žádnou cenu vidět ani pojmenovat pravé příčiny občas projevované nechuti ke sjednocování Evropy. Jinak by kupříkladu nemohli postavit do vedoucí akční funkce typ, který má přímo plakátový "výzor" i způsoby své rasy, a chtěli by dirigovat nejen Evropu, tu Střední obzvláště, ale celý svět. Tento evropský komisař - řekněme sir European - je ve sloním řádku v evropském porcelánu tak čilý, a tak cestování milovný, že hned je tam, hned onde, momentálně po divných volbách opět v Praze. A vždycky v citlivý čas, na citlivém místě - vždy s hlavou dokupy se stejně necitlivými a koupěným satrapy. Už jsme se těšili ze změn na funkcích komisařů v Evropské unii (sir byl z toho tehdy velmi rozčilený!!), ale zřejmě se to nepovedlo. Anebo povedlo, a sir bude stejně tam, kde se mu zamane, i kdyby musela být pro něho vymyšlena zvláštní funkce, jako třeba "Dohled nad západem a východem slunce". Zřejmě si u-manul, že ze zbytku naší země udělá pohodlnou a lacinou pozorovatelnou vyvolenců. Pozorovatelnou nad plněním smlouvy dojednané s islámem (Evropu za svou bezpečnost), i nad během Evropy a světa, v jehož novém organizačním pojetí se Hrad českých králů stane, jeho, a tedy jejich, hlídací "špačkárnou". K tomu účelu úplně postačí území Čech. Moravu připojí ke Slovensku, a to celé k Východu, no a Východ... Ale to se uvidí, až bude i zevně jasné, kdo, co a jak. byť fakticky už dnes rozhoduje nepřilíš skrytá jednovláda.

K uvedeným řádkům o našem tušení a vidění, lze také říci, že té rase "závidíme". Přitom se vždy jen bráníme. A marně. Naše dnešní "závist" (rozuměj obavy) pramení z toho, že už nechceme nechat rozhodovat o nás lidi myslící jinak, u nichž je ostatně vždycky "všechno jinak". - Budiž, podle nich jsme "závistníky". Jde však také o to, co jsou ONI. Asi to, co si po všech těch zkušenostech říkají lidé mezi sebou. Již opět šeptem a ilegálně...

Jsem za tažení proti závisti i proti rasismu! Naše mizející národní poklady, jakož i zdecimovaná a zatlačovaná rasa, by to už nutně potřebovala. Anebo ve své vlasti postupně či rychle - podle toho co sir European vymyslí - zanikneme....

Jakákoli vražda...

k vraždám nevinných dochází v naší zemi? Je to snad proto, že tvářičky těchto dětí se neobjeví na našich obrazkách nebo na přední stránce novin? Neslyšíme také, že by plačící matka naříkala nad návratem svého dítěte. Také nepátrají po nich spoluobčané po lesích a polích. Proč? Jaký je v tom rozdíl? Fyzické zrození nebo trochu času po něm?

Nic nemůže zmírnit hrůznost tohoto příkladu. Náš justiční systém přece vyslovuje názor, že za daných lidských podmínek je toto nejlepší řešení.

Kdo se postará o pohřební obřad pro všechny ty bezejmenné nevinné oběti potratu? Kdo bude volat "Spravedlnost" na místo těch, kteří se nemohou obhájit sami? Kdo dnes přemýšlí o těch, které by matky v první řadě měly ochraňovat ale namísto toho jsou náhle zrazeny a určeny k nelidské smrti.

V případě Smithové musí ovšem převládnout jasný rozum a spravedlnost nad milosrdenstvím a odpuštěním. Ale stejnou měrou, jak jsme otřeseni bezcitnou brutalitou případu bychom měli zkoumat svá vlastní srdce a ptát se, zda nacházíme tíž soucit nad miliony neznámých nevinňátek, vyrvaných z lůna vlastních matek.

Potrat je vražda stejně hrůzná a zaslouží si stejných citových měřítek.

Ústředna Moravských Spolků

pořádá v klubovním domě
2140 S. WESLEY AVE., BERWYN, IL. 60402

Vánoční bazar

sobota 3. prosince od 9.00 do 4.00 hod.
neděle 4. prosince od 9.00 do 2.00 hod.

Vůně přicházejících Vánoc, stromeček, koledy i sv. Mikuláš s andělem a čertem přivítají návštěvníky.

Přijďte si tedy nakoupit vánoční domácí pečivo, perníky i dárky.

Těšíme se na Vaši návštěvu

Westchester Inn
RESTAURANT
American-Bohemian Cooking

3069 S WOLF ROAD, WESTCHESTER, IL 60154
(31st Street & Wolf Road — Westbrook Shopping Center)
Phone: 708-409-1313 • Fax: 708-409-1391

*Ochutnejte
typická jídla
československé
kuchyně
a vynikající
americké
speciality
v bohatém
výběru*

Traditional
Czechoslovak food
for all tastes and
budgets

Dine in or carry out - Catering

JOSEF KAJETÁN TYL

Kusy mého srdce

NÁRODU ČESKÉMU
OBĚTUJE SE VŠÍ LÁSKOU
A S VEŠKERÝM SNAŽENÍM SVÝM
ODDANÝ SPISOVATEL

Pokračování z min. čísla

„Neshledal jsem hříchy jeho *já*? — Nemluvil jsem s ním? — nejednal jsem s ním?“

„Ale *jak* jsi mluvil? *jak* jsi jednal? Byla řeč tvoje povázhlivá? Bylo srdce tvoje laskavě pohnuto? Zněla tvoje slova líbezně?“

„Co?“ ozval se Podhajský nevrle. „Měl jsem s ním snad hrát a žerty provádět? Nejsem jeho otec...?“

„A není on tvůj syn? Ty všechno na něm požaduješ, ale sám ničeho podati nechceš. On se však vydařil po tobě — je krev krve tvé, a jakou hlavu na tobě shledal, takovou i sám sobě utvořil. Tu jste stáli křemen proti oceli — tu nemohlo nic jiného nežli oheň povstati. Ale až *já* se proti němu postavím...“

„Ty?!“ zvolal Podhajský, oči své u náramném podivení na manželku upínaje.

„Ano — *já!*“ opětovala tato důrazně. „Ženin okres a říše je arci domácí práh a ohniště; ale zvláštní příhody požadují také zvláštního kročeje. A proto dohlednu sama k Antonínovi!“

„A co u něho?“

„Což není můj syn? Nemusím jedenkrát před soudce nejvyššího s ním vstoupiti a říci: Hle, Pane, tak jsem pěstovala duši, kterou jsi mi svěřil? Nemusím-liž tedy všechno učiniti, abych ho šťastně z osidel tohoto světa vyvedla?“

„To nemusíš! On se vymknul násilně z rukou našich — my nemáme za něj co odpovídati! *Já* ho vymýtil ze srdce svého a uzavřel před ním bránu domácnosti své.“

„Nuže, tedy *já* mu otevru srdce své a ozdobím v něm stánek, kde mu bude blaze pobývat!“

„Ty bysi chtěla...?“ zvolal starý, zprudka se pozdvihnuv.

„Ponejprv tvé vůli se protiviti!“ řekla žena pevně a mírně.

„Tu se jedná o blaženost čtyř lidí — a kvůli té musím odvážný krok učinit.“

„*Jdi ven!*“ poručil nyní Podhajský Růženě, stojící tu posud v bázni a nevědoucí, jak se tato nevidaná bouře na zdejší domácí obloze přežene. Chvěla se na všech oudech.

„*Jdi ven!*“ vykřikl Podhajský, chtěje další výstup, kteréhož se nyní sám strachoval, před nevinnou dívkou ukrýti.

„*Jdi ven — jdi, má děvečko,*“ obrátila se k ní také Podhajská. „Přichystej mi můj manžestrový živůtek s beránkem a velký zelený šátek — sama si vyber kousek čistého šatu — a řekni Jakubovi, aby hned zapřahal. Jedni koně od včerejška stojí.“

Růžena si utřela zástěrkou oči a brala se ze dveří.

Podhajský přešel několikrát prudce po světnici. Paní Kateřina přistoupila ku skříní, kde svou zvláštní domácí kasu chovala...

„Ty chceš tedy opravdu jet?“ ptal se konečně Podhajský, blízko ní se zastaviv.

„Chci,“ řekla ona krátce.

„Mně tedy nevěříš?“

Podhajská potřásla hlavou. — „*Já* tě znám — ty se ale neznáš; *já* znám také Antonína — ty ho neznáš. Mladý, světem prošlý muž nenechá s sebou nakládat jako nezkušené pachole, kteréž musí chodit a se ohýbat, jak ním otcova ruka zatáčí.“

„Ty tedy myslíš, že jsem jednal nemoudře? — sama že jsi moudřejší a že něco lepšího dokážeš?“

„*Já* nebudu dbáti na hlavu; — *já* poslechnu jen hlasu srdce svého, a vím, že nezbloudím.“

„Zkrátka — ty se domejšlíš, že s Antonínem lépe vládnouti umíš?“

„*Já* budu mluvit k srdci jeho, a vím, že najdu cestu k jeho nejtajnějším hlubinám.“

„A *já* bych měl pak před klukem státi jako zahanbený preceptor, v jehož počtech pomocník notnou chybu našel?“ vypuknul nyní Podhajský s trpkou, až posud ukrývanou prudkostí. — „*Já* bych se měl studem zardívat, an by on zatím, to nezvedené klouče, přede mnou... i ať do toho všickni živí dábli! — ne a ne! — *já* vím, co jsem učinil — a ty se mi nebudeš do díla míchat. Však ona mu nouze tvrdou lebku sama oblomí! Ty nepotřebuješ za ním jezdit!“

„*Já* ale pojedu,“ řekla Podhajská s důstojností manželky i matky.

„Ženo! — ty nepojedeš! — Či to má kvůli nezdárnému, zkaženému dítěti tak daleko přijíti, že...“

„Nezlořeč dítě moje a nepřelamuj ten hebounký proutek naděje, kterého se ještě chytám — neprobodávej srdce mě, dokud vlastníma očima nepohlednu, nad jakou propastí syn můj se kotácí. Tys pánem mým — ale *já* nejsem otrokyní tvou; ty mi nemůžeš velet: *Jdi*, zabi syna svého aneb nech ho zabít!“

„Nebe a země! Ženo — pozbyla jsi rozumu?“

„Či hodláš něco jiného počítí? Nestrojíš vlastní rukou záhubu synu svému? — Těsně vyměřil jsi okres života jeho a vpustil kořeny jeho do půdy, z nížto jej nyní vyvrhuješ! Kam se má schýliti, když od něho ruku vztáhneš a všeliké podpory ho zbavíš? Má v boji s bídou a hladem zajít? Má ve smrtelném chrapotu sebe i otce proklínati? To nesmí — a kdybych ho měla vlastní krví zachovati! *Já* ho vysvobodím a ušetřím sobě i tobě těžkého odpovídání.“

„*Já* ho ale nechci vidět!“ osopil se Podhajský, tváře zamračiv.

„Ani když cestu mezi vašimi srdci vyrovnám a dítě své s povolnou myslí domů přivedu?“ ptala se Podhajská hlasem povýšeným.

„Nikdy! — Mysl jeho nepovolí — ty ho nepřivedeš — nikdy! On musí býti prutem v rukou mých, jenžto se na vše strany ohýbá! Tak ho chci mítí — tak jediné znám syna svého — jinak nikterak. A chceš-li, ženo pošetilá, za dnů blízcího se stáří najednou jasněji viděti nežli *já*, chceš-li muži svému se vzpouzeti a úklady mu strojiti s odpadlým nezdárným synem: tedy *jdi... jdi* a nenavracuj se do domu, z něhož poušť udělám!“

Prudkým krokem opustil nato jízbu.

„Bůh nám buď milostiv!“ vzdychla Podhajská z hlubokosti duše své, a sepnouc křečovitě ruce své, pozdvihla usazené oči k nebesům.

Tak tu stála dlouhou chvíli.

Podhajský byl se zatím vyhnal přes nádvoří ven pod širé nebe, a bloudil nyní mezi ouroudou bujných rojí.

7.

Zasvíť mi, ty slunko zlaté,
Na poslední z vlasti krok —
Zahřej v prsou city svaté,
Usuš v očích slz tok.

BARON VILLANI

Nepokojně přecházela Emilie v tom nejpěknějším pokoji velkého hostince. Hebounký čaloun prohýbal se pod její outlou nohou.

Byla to předivná bytost, plna zvláštností a uchylek od úzkých mezí obyčejného světa ženského; velikolepá postava, plna svodných půvabů, a přece i plna oné důstojnosti, kteráž každou dotíravost vzdaluje. Divadelní entusiastové plesali při myšlence, kteráž jim poskytovala možnost, že ji co Romeo nebo Fidelio a Normu uvidí; jakož v prvních úlohách půvabná, musela v poslední být vznešená. I šla s ní veliká pověst umělecká; ale Emilie nechtěla teď v Praze zpívatí.

„Měli mě tu dříve — a nevěšali si mě. Ovšem — z domácí půdy nemůže nic dobrého vykvésti! Blázní. Mimoto jsem nepřijela, abych si dala věnce z cizopanského kvítí házetí — ne, ne! *Já* chtěla vidět, jak to na divadle českém vypadá... ale po jeho pohřbu nemohu zpívatí. Nechám si to až k jeho vykříšení!“...

Emilie byla časně osiřela. Leta svého mládí ztrávila u pěstounky, kteráž byla hlas její pozorovala a ve zpěvu ji cvičiti dala. Později ztratila i tu — a nyní stála na dalekém světě samotna. To snad zavdalo také větším dílem příčinu její nynější bytosti, jejího smejšlení a citu.

Když odcházela z vlasti, prochvívalo její duši jen temné tušení podivného převratu, kterýž jí měl v cizích končinách potkati a co libovonný květ z hlubokosti prsou jejích vystřeliti. Teprva v cizině začali v ní zřetelnější hlasové proskakovati, kteréž jí domov a jeho poklady, jeho řeč a písně, jeho život a konání v mysl uváděli a pevné, ustálené vědomí v ní prostírali. Nyní teprva cítila se k daleké otcině připoutána tak svatými řetězy, že je nikdy více přetrhati nebo zničití nemohla. Utěšené zprávy o blahoplodném, požeňmaném zdaru české národnosti byly pro ni slavnostmi, kteréž — aniž sama věděla, jak — duši její povznášely a hrdoští naplňovaly. I zahořela nyní žádostí, aby mohla hřívnu sobě svěřenou také na oltář vlasti položit... a to jí přivedlo zase do Čech a do Prahy.

Zde sice již neshledala, co jí bylo hlavně přivábilo; ale zato se otevřel jiný, posud netušený svět před jejíma očima. Octnula se najednou mezi lidmi, kteréž podobný cit jako ji rozněcoval a kteří zároveň s ní ve zdaru a rozkvětu národních záležitostí hlavní středisko svých tužeb a svého blaha nalezali. Najednou byla mezi bratřimi a sestrami.

Zvláštní jakási náklonnost — neuměla ji jmenovati; *láska* to nebyla, ta světitelka zemského plamene — tu znala v hloubi a vejšce, ta to nebyla — něco docela jiného vábilo ji zvláště

JOSEF KAJETÁN TYL

Kusy mého ...

k mladému Podhajskému, jež našla ve společnostech, jimiž ji ona část spanilomyslného obecenstva uctívala, která v ní byla přibuzného ducha shledala. Bujará, ohnivá mysl její potápěla se s jakousi dětskou rozkoší v jeho sladkém blouznění, zpod něhož přece pevná, odvážlivá vůle a vřelý, pravý cit probleskovaly. I byla k němu pevněji přilnula, nežli snad obyčejná míra světská za dobré uznávala; ale srdce její nebylo také dle míry tohoto světa, svědomí její bylo jako diamant a vůle svobodná jako peruť orlova. Druhdy — nežli znala svého Ferdinanda — přávala si mítí bratra; nyní se jí zdálo, že ho našla — a když si časem příští svůj život hodně vábivě vymalovat chtěla, postavila se vždy mezi Ferdinanda a Podhajského. Onen panoval celou silou v srdci ženštiny — tento zaujímal srdce vlastenky.

Nyní byla o něj v starostech. Dva dny nedával o sobě vědět... Jak vypadlo druhé setkání se s otcem? — Byla plna nepokoje.

Konečně vešla její panská s usměvavou tváří, zakývala potutelně hlavou — a v patách za ní vkročil Podhajský.

Ale pro živý Bůh, jak to vypadalo?... On byl za ty dva dny o deset roků sestárnul. Tváře jeho byly ubledlé, avšak ležel na nich výraz takové odhodlanosti, že se podobala vzdoru. Krok, pohybování těla, celé jeho vzezření bylo v tom kratinkém čase zmužilo.

Emilie naň hleděla s patrným užasem, i zapomněla ho skoro přivítat.

„Je mé čelo již tak patrně kletbou znamenáné, že se i moje přítelkyně léká?“ promluvil Podhajský vážným, ale trochu trpkým hlasem.

„Co je vám, Podhajský? Co se přihodilo?“ zvolala Emilie, a rychle k němu přikročivši, vzala ho za ruku. „O pojdte — pojdte, milý příteli, a nenechávejte mě v ouzkostech.“

S těmi slovy ho vedla k sedadlu.

„Já přečkal život minulý, a vymknuv se z náruči nenadálého časného úmrtí, narodil se k životu novému,“ řekl Podhajský, po boku jejím na pohovce usedaje.

„Co je? — chcete mě jazykem nějakých mysterií lekat? Mluvte zřetelně! Jak jste vyšel s otcem?“

„Dobře — alespoň jsme se dobře rozešli.“

„Jak —?“

„Že se více nesejdem.“

„Podhajský — pro živý Bůh!... z vás mluví zoufalost! Co se to stalo?“

„Nic nového. Historie lidského srdce může se mnohými příklady vykázat.“ — A nato jí vypravoval, co se bylo mezi ním a otcem událo.

Emilie poslouchala s celou duší. Když byl dopověděl, vzchopila se rychle ze sedadla a počala prudce po pokoji přecházet. Prsa její se bouřlivě vlnila.

„Jaké to nepřírozené roztržení těch nejsvětějších svazků!“ jala se mluvit. „Je-liž možné, aby se něco takového za našich dnů událo? Otec opustí šlechtěného syna, že ho nemůže jako dětský míč z ruky do ruky přehazovati...“

„Já se otcí nedivím,“ prohodil Podhajský. „Náhledy jeho jsou tuze obmezeny; on nezná ze světa nic jiného, nežli co jeho pluh obejme.“

„A já jsem říkající vaší spoluvinnici!“ zvolala Emilie, u svém rozvažování pokračující a krátké omluvy Podhajského si nevšímající. „Kvůli mé osobě roznítel se největším dílem hněv otce vašeho — já to pozorovala již na lodi —“

„Emilie!“ prosil Podhajský.

„Co budeme omlouvat věci,“ obrátila se tato k němu, „ježto se vskutku tak a nejinak vynacházejí? Neštěstí nechťejme si nikdy zmenšovati. V celé jeho velikosti postavme si je před oči — pak naň zmužile zraků svých upřeme. To nám podá pravou míru našeho konání. — Já nesu díl vaší nehody — ačkoli nevinně... já musím nyní také díl myšlének převzít, kteréž by tuto nehodu zase zničily... Co hodláte počítí?“

„Já se nemohl pro tuto chvíli na ničem ustanoviti.“

„Zkusíte to ještě? — budete domů psát? nebo se utečete osobně k srdci otcovu?“

„To ne — alespoň ne hned. Já znám otce, a vím, že bych teď ničeho nedospěl, kdybych se vůli jeho úplně nepodrobil — a to nemohu. Nikoli! Mně nelze opět hračku obmezených nápadů jeho ze sebe učinit.“

„A můžete — odpusťte, že se vás přítelka na to táže — můžete bez otce existovati?“

„Já cítím k tomu v sobě dost síly — ačkoli v tomto okamžení ještě nevím, v kterou stranu a ku které věci ji obrátím.“

„Budet to také pro vás těžká úloha.“

přijdete o všelijakou naději, ale nabytý poklad zkušenosti vám tu ztrátu mnohonásobně nahradí. Teď se již sama těším!“

„Já se ještě netěším — nebo při celém tom rozkošném

návrhu nedostává se mi ještě maličkost... totiž místo; a v tom ohledu nejsem dost početilý, abych se domníval, že mi na první zaklepání hned otevrou.“

„Aj, tedy budete dvakrát i třikrát klepati! Nechte jenom, až vás některá direkce uvidí — zvláště bude-li její reprezentantka hlava ženská. Ty mívají hezké muže rády okolo sebe.“

„Moje přítelkyně začíná býti veselého rozmaru —“

„A jakž bych nezačínala? — Prosim tě, milý mládenče — jen si to dobře rozvaž, není-li to zpropadená ironie osudu? Tatík tě vychová mezi lesem a skalami, aby o tebe svět ani prstem nezavadil — a ty se chceš nyní na prsa jeho s tou nejbujnější čeládkou vrhnouti! Mně se zdá, že by vás otec raději za pluhem nežli před lampami viděl — s nalepenou kozí brádkou, s dlouhým peřím na sametovém biretu. Jeho vychovací soustava ho šeredně zklamala.“

„Tedy myslíte, že bych se mohl na to odvážiti?“

„A proč ne?“ mluvila zpěvačka se svou přirozenou, lehkou zanícenou živostí. — Nehodný člověk svého štěstí, kdo se o ně nepokouší — a kdyby měla v zápasu poslední žila prasknouti. Já tě již vidím, spanilý jinochu, jak budeš očima kroutit, ruce roztahovat... doufám přece, že budeš milovníky hrát?“

„I třeba stoly vynášet!“ zvolal Podhajský tónem položertovným a polozoufalým — „jen když přijdu na sucho — nebo vlastně na prkna. Ale jak se tam dostanu — to je jiná otázka.“

„Já vás angažuji, pane Podhajský,“ zvolala Emilie, a rychle se před něj postavivši, podávala mu ruku. „Nebudu mítí sice toho potěšení, s vámi zároveň na prknách stávatí — ale z přátelství člověk ledaco učiní. Tedy?... chcete?“

„Ale, milá Emilie...“

„Budou psát Ferdinandovi. Jemu anebo mně kvůli direkce něco udělá... a nebude-li místa u nás, bude místa jinde, kde naše jména také něco platí. V jakých rolích chcete vystoupit? Jako Carlos, Werner, Savage...“

„Pro živého Boha — Emilie, netropte žerty!“

„Žádné žerty! Vy jste herec od maličkosti — rutinovaný náradí... snad nemyslíte, že bych vás jako pouliého začátečníka někam rekomandovala? Tys, přítelíčku, ještě nezkušený, neotřelý nováček! Odhodlaně, s jistotou — jako byste již celé koše bobkových věnců a několik balíků básní v kapse nesl, musíte vystoupiti. Však já vás k tomu připravím. Kus postavy a hlasu máte — srdce a hlava nejsou také prázdné — ostatek těla též zatím nějak přihladíme. Počkejte — já budu hned Ferdinandovi psát.“

A mysl Podhajského se vznítily slovy podivné dívky, a naplňovala se vábnými obrazy. Zapomněl na minulost i přítomnost, a žil jen v budoucnosti.

Není stavu na světě, kterýž by svým lichocením tak léčivých prostředků na mladé srdce přikládal jako stav herecký. V jeho okrese — v pouhé naději, že se podaří v čarodějném kole jeho kročiti, spočívá tolik mámvivé utěchy, že mladík na všechny rány zapomíná, kteréž byl snad posud utrpěl...

Emilie psala, potom sedla k fortepianu a zpívala. Potom dělali s Podhajským krásné plány o budoucnosti.

8.

O vlastní má, ty krásná země,
Ty rájí v světě jediný,
Jen tobě bije srdce ve mně.
A pro tvůj národ milný, —
Tvůj jsem celý, o vlastní má!

V. J. PICEK

Podhajský byl zase ve svém příbytku a — byl zkormoucený. Napnuté peruť obrazivosti jeho byly klesly — bílé vydaté plachty jeho naděje byly zplaskly, a loď jeho ploula zase tichou hladinou vážného rozmyslu. Pořádal věci své. — Každá maličkost uváděla mu zašlé časy na paměť. Tuto věc měl od matky — onu od Růženy. Jemným pohnutím trnulo srdce jeho. Myslíl na obě — myslíl na to, co jindy bývalo — i na to, co asi bude. Bytost jeho rozplývala se plamenem bolnosladkých citů.

A čím dále tím živěji, tím tížeji usazovala se na dně duše jeho hryzoucí žalost a rozrývající bolest. Omanující zápal, jenž ho byl u Emilie bezděky uchvátil — ono sladké zanícení bylo vyhaslo; nyní naň otvírala skutečnost své lačné oči, a ledové trnutí prochvívalo oudy jeho.

Myslíl jenom na matku a na Růženu. Novým hořem pukalo srdce jeho. I vrhnul sebou na kanape a zakryl tváře v jeho podušce. Byloť mu, jako by se chtěl před děsivými podobami ukryti.

Vtom se ozvaly ženské hlasy na předsíni — klepalo se na dveře, a v okamžení nato vešla do pokoje Podhajská s Růženu.

„Matko! — matko, matko!“ vzkřiknul Antonín, když byl hlavu pozvedl, a poznáv příchodí, letěl jí naproti.

I ležel na prsou jejích a plakal jako dítě.

Pokračování příští středu

KORUPCE, ZNEUŽÍVÁNÍ MOCI A ZMĚNA REŽIMU

Zdeněk Zbořil
pokračování z 9. listopadu 94

Náš pesimismus vychází z teze, že existují vnitřní a vnější překážky demokratického vývoje a za nejdůležitější považujeme:

— tradici českého politického myšlení, chování a důsledky hospodářských a kulturních dějin,

— geopolitické faktory, které se většinou projevují často intimními vnějšími zásahy do politické a kulturní reality, ale v současnosti zejména brutálním ekonomickým ovlivňováním,

— pocity nedostatečné vnější a vnitřní suverenity,
— nekompatibilitu politických a sociálních institucí, která je někdy z vnějšku viděna jako jejich neexistence,

— strategická a vojenská hlediska, která mohou být stejně tradiční jako aktuální,

— nestabilita sociálního a politického pořádku, kterou můžeme charakterizovat nejméně šesti nebo dokonce osmi pokusy o zásadní změnu od let první světové války,

— nízká úroveň právního vědomí, která nebývá kompenzována touhou po vládě pevné ruky, ale jakýmsi sadomasochistickým přesvědčením o tom, že chaos je nejvyšší mírou svobody,

— nemožnosti vytvářet srovnatelné s bezprostředním ekonomickým okolím ekonomické struktury, což vede, vzhledem k stálým pokusům o rychlé reformy či transformace, k růstu outsiderovské ekonomiky, pružné, proměnlivé, stojící někdy na ostré hraně legality a illegality, ale nicméně neustále vytvářející potenciální zdroje sociálních i politických konfliktů.

Výsledky výzkumu z období květen 1992 - květen 1993 o korupci a zneužívání moci:

- v rámci privatizace
- při provádění restitucí
- v souvislosti s obecnou kriminalitou.

Předcházející úvaha o překážkách demokratického vývoje by mohla končit tezí o nepřijatelnosti pojmu "mafie" jako zakrývající metafory nebo nemístného eufemismu. Její smysl vidíme v tom, že má zakrýt a diabolizovat tradiční korupci a zneužívání moci pomocí pojmu, pro který nemáme přesný obsah a který můžeme libovolně "domýšlet". V současné době je jejím smyslem zakrýt, že zneužívání moci bylo nejenom problémem komunismu, ale že jde o tradiční ohrožení "tržních ekonomik", které se s ním, podobně jako s prostitucí, nedokáží vypořádat.

Abychom mohli některé tyto svoje závěry doložit, pokusili jsme se sledovat různé typy zneužívání politické a ekonomické moci v České republice v letech 1992-1993, a to výhradně podle v novinách publikovaných informací, interview s významnými osobnostmi politického života a představitelů ekonomické elity, případně oznámení o soudních jednáních a jejich závěrech.

Nepředpokládané množství údajů nás pak nutilo omezovat zdroje svých informací jen na tiskoviny dostupné na území Prahy a jen výjimečně, se odvolávat na regionální sdělovací prostředky. Předpokládáme také, že většina informací tohoto druhu jsou informace nepřímé, často zkreslované různými skupinovými a individuálními zájmy a prezentované i v zájmu politických stran, skupin a jejich reprezentantů

před všeobecnými volbami v roce 1992 a v době postupného zániku československého federativního státu.

Soubor získaných informací můžeme rozdělit podle těchto kritérií:

- úvahy teoretické, obecné, snažící se postihnout celý problém
- data, statistické údaje a jejich komentáře publikované významnými státními autoritami (ministerstvem spravedlnosti, vnitra, vysokými státními úředníky a představiteli státní moci)
- data o aférách malé a velké privatizace
- data o aférách restitucí
- případy korupčních aktivit v oblasti sportu
- problémy justice, vnitra a policie
- obecná kriminalita
- problémy související s minulostí (tzv. protikomunistický odboj a rehabilitace, převody majetku KSČ a trestní řízení s bývalými představiteli státní moci)
- politicko-ekologické aféry.

Nutno však konstatovat, že často se jednotlivé skupiny prolínaly, překrývaly a bylo obtížné stanovit, do které skupiny tu nebo onu záležitost zařadit. Určitým stabilizujícím prvkem tohoto zkoumání byla skutečnost, že uvedené problematice se obvykle ve všech novinách věnují stále stejní novináři, že se jejich okruh příliš nemění, a že je celkem dobře možné poznat, při opakujícím se množství zpráv, úvah a někdy i analýz, kdo a jak je osobně angažovaný.

Především bychom mohli konstatovat, že teoreticky se celým problémem zabývali již jen citovaní autoři, a že jejich cílem bylo jiné téma. Závěry o korupci a zneužívání moci jako aktuálním politickým problému z jejich úvah vyplynuly.

Hlavním naším zájmem byly aféry privatizace, restitucí a případy spojené s obecnou kriminalitou. Z celkového počtu 100 případů pak jen 4 se týkaly zneužívání moci při předávání majetku KSČ, 8 případů se týká sportu, 42 případů bylo spojeno s obecnou kriminalitou. V rámci privatizačního procesu upozornili žurnalisté (celkem 22 autorů) na 33 případů a u restitucí to bylo pouze 13 případů (ale psalo o nich již 85 autorů).

Tato čísla uvádíme i proto, že svědčí o pravidelném zájmu čtenářů a novinářů o určité případy, kterým se museli věnovat opakovaně. Rekord drží kauza Knižního velkoobchodu, která ve sledovaném období prakticky nezmizela ze stránek sledovaného tisku. Druhým poznatkem je, že korupci a zneužívání moci se věnují systematicky jen v Českém deníku, Lidových novinách a Rudém právu, kde, zdá se, pracuje i nejkvalitněji složená skupina, jejíž informace, odmyslíme-li si politickou angažovanost, jsou nejvěrohodnější.

Pokud jde o aféry, které mají svůj původ v obecné kriminalitě, jde obvykle o jednoznačný kriminální delikt, při jehož vyšetřování dochází k pokusům o uplácení vyšetřovatelů (později, v dalším řízení, prokurátorů a soudců). Obvyklý průběh vyšetřování i soudního projednávání je většinou velmi dlouhý, ale je obtížné určit, co je toho příčinou. Lze předpokládat pokusy o uplácení, zasahování do průběhu vyšetřování (např. kauza bratra Stanislava Devátého, ředitele BIS, nebo syna Věry Čáslavské, předsedkyně Českého olympijského výboru, a další), ale můžeme říci, že v takovýchto případech je obvykle spravedlnosti učiněno zadost.

Aféry předávání bývalého majetku KSČ mají v podtextu ideologický revanšismus než skutkovou podstatu trestného činu a většina podezření končila na úrovni ministerstva nebo Výboru státní kontroly. Zajímavější by byla korupční aktivita ve sportu, doméně "druhé ekonomiky" bývalého režimu. V této souvislosti lze konstatovat, že některé ilegální praktiky známé z minulosti zde byly již legalizovány, avšak některé, dosud jen výjimečně zmiňované, svědčí o špičce ledovce rafinovaně skrývané v někdy až demonstrativně projevované legalnosti. (Snad by v této oblasti mohla být vodítkem i vizuální pozorování pantheonu sportovních funkcionářů, která podle bonmotu Oscara Wilda, že "po třicítce každý může za svůj obličej", by nám pomohla lépe se orientovat.)

Nejzajímavější jsou ovšem aféry spojené s privatizací i restitucemi. Materiál, který se nám podařilo shromáždit má svoje charakteristické znaky:

- oznámení, někdy až bulvární povahy
- opatrné analýzy reakcí do případu zatažených veřejných činitelů (a jejich hysterie, pokud jde o jednoznačně prokázané případy)
- výhrůžky, pokusy o ovlivňování, a to až po úroveň premiéra
- tiché ztrácení se "nepaměti do propasti", někdy nejenom kauzy, ale i úvahy redaktora a na regionální úrovni i novin nebo časopisu.

Závěr: Korupce jako pokus o získávání nezákonného politického vlivu a materiální kořisti během pokusů o změnu politického a ekonomického systému.

Úvodní konstatování "Nebojme se korupce, je věčná!" se zdá být do jisté míry optimistickým.

Pokračování na str. 9

DU PAGE PARA-LEGÁLNÍ SLUŽBY

POUZE JEDEN MĚSÍC!!!

★ **BANKROT - VE FORMĚ NEMAJETNÉHO, NEZODPOVĚDNÉHO ZA VÝLOHY - IN FORMA, CHAPTER 7&13**

\$150.00

Zastavte odebrání vašeho auta
Zastavte odebrání vašeho domu
Zastavte vybírání peněz věřiteli

Zbavte se vašich běžných dluhů u bankrotního soudu

★ **ROZVOD - NEPROTESTOVANÝ, POUZE VE FORMĚ "BEZ NÁHRADY" - NEMAJETNÉ**

\$200.00

Podpora dětí
Vydržování manželem
Společný majetek
Nařízení ochrany

Musíte-li zrušit své manželství, udělejte to tiše, bez ničení

**KOMPUTERIZOVANÉ SLUŽBY NÁM DOVOLÍ PŘIJÍT ZA VÁMI!!!
NABÍDKA KONČÍ 12/15/1994**

VOLEJTE (708) 543-6655

Jsmo para-profesionální firma, nabízíme pouze přípravu
komputerizovaných dokumentů.

V naší první staroslověnské legendě kníže Václavovi z roku 940 najdeme řetu: »Když nastalo jitro, zvonili na jitrní...« Užívání zvonů k církevním účelům bylo tedy v Čechách již zcela běžné, ale zvony tehdejších kostelů byly jen malé klinkáčky, neboť éra velkých zvonů měla teprve přijít, a s nimi se postupně rozšiřovalo i jejich používání na světské účely. Nejprve k vítí na polích, k ohlašování velkých neštěstí a živelních pohrom, požárů, povodní, vištic, krupobití, bouří, anebo při nepřátelských prepadech, vzpourách či povstáních. Od čtrnáctého století se začalo užívat zvonů rovněž k oznamování zvláště významných radostných událostí, jako bylo narození následníka trůnu nebo vítězství nad nepřítelem. Kounovační řád českých králů přímo ředepisoval: »... a při průvodu bude sít velký zvon.«

Teprve nakonec se začalo používat zvonů také k prostému oznamování času. Vyzvánění poledne však zdomácnělo v Čechách až za panování krále Vladislava Jagellonského a venkovské raní a večerní klekání k zahájení a ukončení robotního dne bylo zavedeno až po třicetileté válce. Zvon Marie, nejstarší ze tří zvonů na zvonici uzavírající Jindřišskou ulici, vystihuje onu rozmarnost všech těchto funkcí svým latinickým nápisem z roku 1518: »a, já zvon nikdy marně nezaznívám, hlásám svátek neb požár či pohřeb slavný...«

Každý zvon býval zasvěcený některému svatému patronovi a měl jeho jméno, ale na Haštalu visel také Planpač, na Markétě Poledník, na Jiljí a Jindřichu Cimbály, a na kostele sv. Kříže dokonce Křepáč, který si v roce 1757 odtud ještě s dalšími čtyřmi zvony »vypůjčili« Prusové. Nejstarší pražský

zvon, zachovaný bohužel pouze v odlitku, pocházel podle vlastní datace z roku 1313 a byl původně odlitý pro klášterní kostel v Břevnově. I s uchy byl půldruhého metru vysoký a v šestnáctém století, jak roku 1589 vylíčil ve verších Blažej Jičínský, již visel na věži Staroměstské radnice. Byl tedy starší než sama věž, dostavěná roku 1364 a definitivně dokončená až 4. srpna roku 1381. Zvon oznamoval čas bušením kladiva spojeného s hodinovým strojem orloje a byl zničen i s orlojem při německém bombardování Prahy a požáru Staroměstské radnice počátkem května roku 1945.

Když Otec vlasti císař Karel IV. ustanovil v roce 1354 nový pořádek pražských řemesel, zařadil v něm konváře a puškaře na šesté místo, takže s ostatními řemesly pracujícími s kovem, jako byli platněři, helměři, mečíři, cinaři, flašněři či kotláři, tvořili společný cech pod zelenou korouhvi s obrazem muže v brnění a plně zbroji. Samotným zvonářstvím by se tehdy nikdo neužíval, menší zvony odlévali konváři a velké puškaři, což byli vlastní dělolijci.

Skutečný rozkvět zvonarství nastal v patnáctém století, kdy žilo v Praze kromě dvou Němců a jednoho Poláka přes sto domácích zvonářů. Většinou sídlili na Novém Městě pražském v tehdejší Široké, dnes Jungmannově ulici. Nejlepší z řemeslníků se stávali zámožnými a váženými měšťany, v roce 1484 byli například zvoleni hned tři mistři zvonari, Jakub, Jíra a Jilek, za členy městské rady. Z té doby už také známe nejslavnější díla konkrétních mistrů, jako je třeba zvon Kateřina z roku 1475, který dosud visí v levé věži strahovského kostela P. Marie, či zvon ulitý roku 1487 pro kostel sv. Jiljí na Starém Mě-

stě anebo zvon z roku 1489 pro kostel sv. Kiliána u Davle, všechny tři z dílny mistra Jeronýma. Tehdy už také bylo zvonářství tradičním rodovým řemeslem, předáváním a děděním z generace na generaci.

Zakladatelem jednoho z nejslavnějších pražských zvonářských rodů byl Bartoš Brikcí z třetí generace konvářů v hutí u kláštera P. Marie Sněžné. V roce 1498 se oženil s paní Magdalénou, vdovou po zvonari Jířkovi, takže získal vlastní huť i dům U zvonu v Široké ulici, kde potom odli na 150 zvonů. Roku 1509 vytvořil na objednávku krále Ludvíka společně s kutnohorským zvonářem Ondřejem Ptáčkem největší zvon tehdejší Prahy, nazvaný Patronus, Pater campanarum – Ochránce, otec zvonů. Zvon vážil 236 cenýřů a byl tak velký, že když jej vezli na Hrad, museli vybourat kus zdi mezi mosty a Bílou věží, aby projeli branou. Ale již v roce 1523 byl Bartošem přelit, a protože nebyl zaplacen, zůstal po léta v hutí, až jej v roce 1532 pro Sv. Víta koupil od Bartošovy vdovy král Ferdinand I.

Tehdy se každý zvon považoval za posvátnou věc, obestřenou pověrami a magií, provázející vznik i užívání. Lidé například věřili, že se zvonu až do zavěšení nesmí dotknout nečistá osoba, ženská, lež či jiný neřád, a kdo by získal nepoctivě kov na jeho zhotovení, zemře. Ta poslední pověra snad měla původ v příliš častém úmrtí kovolců v mladém věku. Nový zvon proto nemohlo odvézt na Hrad koňské či volské spřežení, ale pubescenti – nevinní a bezúhonní pacholici na smyku.

Teprve za dva roky, když přišla pořádná zima a napadlo hodně sněhu, táhlo po celé úterý 30. ledna roku 1534 strídavě několik set chlapců Bartošův zvon dnešní Jungmannovou ulicí přes Staré Město a Karlův most na saních vzhůru k Hradu. Druhý den, ve středu, přetáhli smyk přes první i druhý příkop s padacími mosty, ale za nimi vrazili nosem saní do veřeji Bílé věže, zvon jim sklouzl, a jak zaznamenal soudobý kronikář, »upadl do příkopu a v kusy se ztloukl«. Z jeho zvonoviny byl potom odlit nový velký zvon již přímo na Hradě, a protože by tehdejší věž jeho tíhu neunesla, byla vystavěna na severní straně Sv. Víta dřevěná věž z mohutných trámů, kam byl v dubnu roku 1538 zvon zavěšen. V roce 1541 při velkém požáru Malé Strany se rozšířil oheň až na Hrad, kde zachvátil i dřevěnou zvonici, zvon z ní spadl a rozbil se na tři kusy.

Podobně jako kdysi na Hrad, vleklo v zimě roku 1659 za provazy celkem

705 chlapců z Široké ulice přes dvě tuny těžký zvon na dnešní Karlovo náměstí k věži Novoměstské radnice. Každý chlapec pak dostal stříbrňák, housku a kapku medoviny. Ale čekali tam i biřici, několik jich pochytili a ti pak dostali pořádný nářez lískovkou, což byl starodávný zvyk, kterým se mělo dosáhnout věčného zapamatování si zvláště významných událostí.

Ale vraťme se k osudu největšího pražského zvonu. Z Vidně byl do Prahy povolán králem Ferdinandem I. mistr nad mistry Tomáš Jaroš, původem z Brna. Jaroš byl především vynikající puškař, královský dekret mu zaručoval stálý plat 150 rýnských zlatých ročně a dva a půl zlatého prémie za každé odlité dílo, ale vynalézal a konstruoval také různé stroje a technická zařízení, především pumpy a čerpadla pro vodárenské věže a k odvodňování dolů, kterým se tehdy říkalo souhrnně »kumšty«.

Nakonec byl Jaroš v Praze pověřený odlitím velkého zvonu pro chrám sv. Víta. Huť si zbudoval přímo na Hradě a výsledkem jeho mistrovské práce se stal 270 centýřů těžký zvon Zikmund. V průměru měří 2 metry 56 centimetrů, je přes dva metry vysoký, do věže Svatovítského chrámu byl zavěšen v roce 1549 a visí tam dodnes. Pouze v roce 1670 a znovu v roce 1734 mu bylo vyměněno puklé srdce. Jako předlohy k jeho nádherné reliéfní výzdobě posloužily dva dřevoryty Albrechta Dürera z cyklu Život P. Marie, a sice Zvěstování z roku 1504 a grafický list Nejsvětější Trojice z roku 1511, dále jej zdobí nápisy, stylizované listy akantu, erby a do jeho obvodu je zasazeno pětadvacet mincí a medailí. Jeho vedlejší, hluboký tón se rozléhá každou neděli v poledne po celé naší republice z vysílání pražského rozhlasu.

Škoda, přeškoda že dnes už nemůžeme všechny pražské zvony slyšet, jak tomu bývalo kdysi zcela běžně každý den. Významný český pobělohorský historik Bohuslav Balbín k jejich chvále napsal: »Jak rozkošné bylo naslouchat hlasům všech pražských zvonů, jejichž zvuky se nesly nad hladinou Vltavy. Nic podobného jsem v životě neslyšel. Ještě dnes si nedovedu vysvětlit tu zvukovou rozkoš.« 27. září roku 1916 vpředvečer svátku sv. Václava se všech 267 tehdejších zvonů na pražských věžích rozeznělo naposledy, neboť většína jich byla potom přelita na děla pro rakousko-uherskou armádu.

KORUPCE...

Za nemravnou bychom však museli považovat rezignaci na stejné věčné oponování demoralizaci, kterou korupce a zneužívání moci jsou.

Výsledky našeho bádání tedy můžeme shrnout do těchto několika bodů:

— politická změna po listopadu 1989 neodstranila problém korupce a zneužívání moci

— proces transformace ekonomiky a vlastnických vztahů vytvořil nový prostor pro metamorfozu korupce a zneužívání moci a úlohu oponovat tomuto vývoji na sebe berou jen jednotlivci, obvykle bez většího politického vlivu,

— fenomén korupce a zneužívání moci se projevil spojením »starých i nových struktur«, symbolicky a okázale prezentovaným i na veřejnosti (např. Macek - Menzl, Tichý. Čermák - Moravec, Mach. Klaus - Schléel, Kožený...),

— »proměnu« přestály i některé instituce, které zneužívají moc tradičním způsobem, ať již je to na úrovni municipální, centrální státní správy, ale i v rámci sborů zákonodárných či moci výkonné,

— neexistenci zákona o střetu zájmu bychom nemuseli považovat za katastrofální deficit, pokud by bylo dosaženo nezávislosti soudů a jejich imunity vůči korupci,

— spojení starých struktur s novou politickou elitou (zvláště po volbách 1992, kdy se tento proces urychlil) vytváří možnosti i pro crimen ambitio, klasickou politickou korupci, která bude pravděpodobně hrát důležitou roli v nadcházejících komunálních volbách. Dokazuje to stabilních 30-33% potenciálních voličů vládní strany, v českých zemích tradiční limit skupin obyvatelstva profitujících na změnách politických poměrů a zejména vlastnických vztahů,

— nemusíme snít o komplotu »inteligentních služeb« na podzim 1989, ale faktem zůstane, že politická moc nebyla dobyta, ale předána a nový režim se »v duchu ideje, která jej zrodila« chová a udržuje.

Citovaný již James C. Scott, autorita historických i dobových analýz fenoménu korupce, neznal ani Gogola, ani Haška. Jeho »americky naivní« přístup postihl jednu věc, typickou pro naši současnost, velmi přesně:

»Korupce je pokusem o nezákonné získání vlivu a tomuto nebezpečí jsou vystaveny zejména »nové země«, nové státy, které vytvářejí svoje demokratické instituce a jejichž mocichtiví jsou příliš chudí, aby nemuseli získávat moc a vliv nezákonnými prostředky.« Kde je bída materiální, objevuje se záhy i bída mravní, říkával Masaryk, ale i ten je dnes považován v nejlepším případě alespoň za překonaného, přestože je pro mnohé naše současníky »nepohodlným«.

KONEC

Komunismus poničil duši této země

Evropský poslanec Otto Habsburg navštívil západní Čechy

Mariánské Lázně (von) – Nejkrásnějším městem, které jsem v životě spatřil, jsou Mariánské Lázně, prohlásil v nedalekém zničeném klášteře Teplá syn posledního rakousko-uherského císaře Otto Habsburg.

Služebně nejstarší poslanec Evropského parlamentu byl pozván starostou Mariánských Lázní, aby přednesl své úvahy na téma Čechy a Evropa.

Jeho Císařská Výsost, jak je titulováno, v zemích východního bloku, na rozdíl od západoevropského pane doktora, si ve svých osmdesáti dvou letech udržuje svěžest a brilantní způsob myšlení. »Nikdy nelze říci o žádné státní formě, že jí patří budoucnost, nebo že je odsouzena k zániku. Já osobně děkuji Bohu, že mě zbavil nekonečné odpovědnosti být panovníkem.«

Obtisky basketbalového míče na tváři Panny Marie v kapitulní síni kláštera v Teplé jsou dědictvím po čtyřiceti letech panství komunismu. »To je ta nejmenší škoda, kterou způsobil. Komunismus dalekosáhle poničil duši tohoto

kontinentu. Věřím, že v budoucnosti bude mít církev velmi závažný úkol – totiž znovu provést christianizaci Evropy, vrátit jí jejího ducha. Mohu uvést vlastní příklad: Za války jsem byl v Americe. A jedny z nejšťastnějších chvil mého života byly, když jsem se počátkem roku 1944 vrátil do Evropy a viděl města, v jejichž středu nestojí banka nebo správní budova, ale kostel. To je Evropa.«

Pokřivený historický obraz jeho rodu ve vědomí obyvatel Čech a Moravy nebude trvat věčně. »Váš první prezident Masaryk měl ve znaku heslo Pravda vítězí. Já si myslím, že postupem času si i v této věci pravda cestu najde.«

Plně hlediště mariánskolázeňského divadla zašumělo, když vyzval k dialogu se sudetskými Němci. Z úst člověka, který byl celý svůj život vyhnanecem a nikdy neodmítl žádnou nabídku k rozhovoru, to neznělo nepatřičně. »Jen jednou jsem odmítl, to když se mnou chtěl hovořit Adolf Hitler.«

Psaly L N

NEMOVITOSTI

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty

6226 W. Cermak Rd.
Berwyn, IL
Tel.: 708-484-4800

Od dubna letošního roku máme možnost přes computer dostat informace na každý pozemek v prodeji od Jižního Chicaga až na hranice Wisconsinu.

Mohu prodat kdekoliv.

LIVE-IN-HELP

For elderly father in the Little Village area. Room board and salary. Tel. 1-312-988-7672.

CZECH US OUT

Hand cut crystal, Tupesy and Modra ceramics, Royal Dux porcelain, Folk dolls in costumes, Pewter, Jewelry, Gold decorated vases, decorated colored glasses. Call (708) 913-7755 or visit our store - Bohemian Crystal and Gift Importers Inc. at 212 Robert Parker Coffin Rd., Long Grove, Illinois 60047.

Bring this add for 20% off.
FACTORY DIRECT!

Ondruš & Syn

Zhotovujeme přikrývky (deky) i polštáře z přineseného peří, hotové povlaky na deky ve všech velikostech. Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic, soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen, sklad hotových prošívaných dek a polštářů z husího prachového peří z dakronu. Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.

Rádi poradíme a odborně obsloužíme česky i anglicky. Máme 56-letou zkušenost a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Navštivte nás!

Ondruš & Syn

6533 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS
484-1700

Kde možno koupit HLASATEL:

- **Minařik Bakery**
5832 W. Čermák Rd., Cicero
Pouze nedělní
- **Brookfield (Minařik II.) Bakery**
9213 Broadway, Brookfield
Pouze nedělní
- **Austin a Čermák Rd.**
Cicero - stánek
- **Prague Sausage & Delicatessen**
6312 W. Čermák Rd., Berwyn
Pouze nedělní
- **Redakce Hlasatele**
6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- **The European Village, Ltd.**
6531 W. Čermák Rd., Berwyn
- **Roh Oak Park & Čermák Rd.**
Berwyn — stánek
- **Čermák Rd & East Ave.**
Berwyn — stánek

HELP WANTED

MACHINISTS with minimum ten (10) years experience operation of shop vertical and horizontal boring mills. Full time or part time. Established Savannah, Georgia company. Pay commensurate with ability. Generous overtime and benefit package. Resumé to: 23 Westgate Blvd., Savannah, Georgia 31405. Call Tom Reid or Ross Randall at (912) 232-8122.

ESTATE SALE

2 graves at Bohemian National Cemetery. Both for \$250.00. M. Slanina, 401 Pine Place, Evansville, IN 47710. Tel. 812-867-5802.

HELP WANTED

SALES - Stop working for someone else. If you don't have a plan for the future, your chances of financial security are low. Rare opp. to build your own biz. No investment now or later. Earn six fig. annually. English essential, bi-lingual a plus. Call Mr. G: 708-449-7000.

HELP WANTED

TOOL & DIE MAKER wanted for Houston, TX mfg co. Min. 10 yrs. exp. as a tool & die maker & refs reqd. Fax resume to: 713-672-7620, or call Crow Mfg Corp. Houston TX 713-672-7533 to arrange for an interview.

HELP WANTED

Wanted childcare in Glen Ellyn, infant and 4-year-old, M-W-F, 8-6, English speaking. Call 708-469-7329 after 6 p.m.

HELP WANTED

ROOFERS - You Can Climb The Ladder Of Success. Would prefer English speaking individuals. Minimum 2 years experience with Hol B.U.R. and Rubber Roofs. All work located in the No. Carolina area with accommodations available. Screening test for illegal drug use may be required as a condition of employment. We offer:

- Year Round Work
- Exceptional Wages
- Paid Hospitalization
- Vision Plan
- 401K Pension Plan
- Advancement Opportunities
- Dental Plan
- Relocation Availability

Call Simon Roofing at 1-800-523-7714. Ask for Karen. Start Climbing to Success Today! equal opportunity employer m/f

PŘEKLADY

Překládáme a osvědčujeme: rodné listy, osvědčení o úmrtí, diplomy, atd., z češtiny a slovenštiny do angličtiny. A.P. Horák, 373 N. Western Ave., Room 7, Los Angeles, CA 90004, tel. 213-464-1249.

Naše písničky nezahynou

Půlhodinku hudby z naší vlasti vysílá Jerry Jirák na stanici WCEV 1450 AM každou středu a pátek v 8.05 večer.

Děti ze sousedství se dívají na zbytky ohněm zničeného domu, z kterého devítileté děvče zachránilo své mladší sourozence a bratrance.

Help Your Heart

Stroke: There's Something You Can Do

In November Americans traditionally reflect on their blessings. Many of us can be thankful for advances in medical science and technology, which have steadily lengthened our life spans.

But not all diseases have been conquered. Take stroke, for example. The American Heart Association says that about 500,000 people suffer a new or recurrent stroke each year. Stroke is the third largest cause of death, behind heart attack and all forms of cancer.

We can be thankful that researchers have found ways to treat or control certain risk factors related to stroke. Those risk factors are:

High blood pressure — High blood pressure is the most important comparable risk factor for stroke.

Heart disease — After high blood pressure, heart disease is the greatest risk factor for stroke and the major cause of death among stroke survivors.

Cigarette smoking — The nicotine, carbon monoxide and other chemicals in cigarette smoke damage the cardiovascular system in many ways.

Transient ischemic attacks — TIAs, or "mini strokes," are strong predictors of stroke. A person who's had a TIA is almost 10 times more likely to have a stroke than someone of the same age and sex who hasn't.

High red blood cell count — A moderate increase in the number of red blood cells thickens the blood and makes

clots more likely.

Talk to your physician to find out more about dealing with these risk factors.

Unfortunately, some other risk factors for stroke can't be changed. These are:

Age — The chance of having a stroke more than doubles for each decade after age 55, although a substantial number of people under 65 also have strokes.

Male sex — Men have about a 19 percent greater chance of stroke than women. Among people under 65, the risk for men is even greater than for women.

Race — African-Americans have a much higher risk of death and disability from stroke than whites, in part because blacks have a greater incidence of high blood pressure.

Diabetes mellitus — Although treatable, diabetes is an independent risk factor for stroke and is strongly correlated with high blood pressure.

Prior stroke — The risk of stroke for someone who has already had one is many times that of a person who has not.

Heredity — The chance of stroke is greater in people with a family history of stroke.

Asymptomatic carotid bruit — This abnormal sound in the carotid artery in the neck clearly indicates increased stroke risk. However, a bruit mainly indicates atherosclerosis. It doesn't necessarily mean the carotid artery will become clogged and a stroke will result.

For information about stroke, contact your local American Heart Association or call 1-800-AHA-USA1 (1-800-242-8721).

JEDNA DENNĚ

"Poslechni Mergel, co říkáš tomu mladému Mauschitzovi?"
"To je úplnej blbec."
"Jo? Představ si on si chce vzít moji dceru!"
"No, tak to vidíš!"

Mečiar sestaví vládu asi o vánocích

Bratislava - Předseda Hnutí za demokratické Slovensko (HZDS) Vladimír Mečiar nepočítá s tím, že svůj nový kabinet představí před termínem konání komunálních voleb. Ty se uskuteční 18. a 19. listopadu.

Podle Mečiaru by složení nové vlády mělo být známo až kolem vánoc. MF DNES získala tuto informaci ze zdroje blízkého centrale HZDS.

Po skončení jednání mimořádné schůze parlamentu Mečiar prohlásil, že vládu představí na vánoce jako dárek. Zároveň prý vyloučil možnost koalice se Slovenskou národní stranou (SNS), která by existovala na základě tiché podpory Sdružení dělníků Slovenska (ZDS).

Podle našich zdrojů Vladimír Mečiar už osobně zahájil sérii neformálních jednání s představiteli Strany demokratické levice (SDL) a Křesťanskodemokratického hnutí (KDH). Tyto informace potvrdil i zdroj blízký SDL.

V nové vládě by Mečiar rád viděl několik zástupců těchto stran. Nevylučuje však ani účast některých ministrů z Moravčíkova kabinetu, které sice delegovala Demokratická unie, ale kteří nejsou jejími stranickými příslušníky. Není však jasné, kde a kdy jednání, která jsou utajena, probíhala.

V SDL i v KDH podle dostupných informací existují skupiny lidí, kteří jsou ochotni jednat s Mečiarom o koaliční spolupráci. V této souvislosti Mečiar s napětím očekává výsledek jednání Republikové rady SDL, která zasedne už tuto sobotu. Zatím však platí dosavadní stanovisko výkonného výboru o tom, že SDL oficiálně přerušila rozhovory s Mečiarovou stranou.

Vladimír Mečiar je podle pozorovatelů ledný a sebejistý. Je si prý plně vědom, že kontroluje parlament, bezpečnostní situaci a proces privatizace. Dále také předpokládá, že Moravčíkův kabinet bude přinucen předložit rozpočet na příští rok, ale on hodlá zabezpečit jeho neprůchodnost v parlamentu.

Rychlost, s jakou parlament při jednáních vyměnil lidi na důležitých postech, byla údajně způsobena nejistou dohodou s dělníky. HZDS se sice krátce před jednáním s Luptákovou stranou dohodla, ale sám předseda HZDS nevěděl, kdy může být tato dohoda porušena.

Karol Wolf
MF DNES, 10.11.1994

M O J E P A M Ě T I

ČESKOSLOVENSKÁ ANABASE
ZPĚT NA URÁL PROTI BOLŠEVIKŮM
ADMIRÁL KOIČAK

Naše vojska vstoupila do města dne 26. srpna. Pronásledování nepřítele vzala na se ruská vojska, zesílená 10. a 11. rotou 7. československého pluku. Tyto síly pak dojely na stanici Kuengu, 308 verst východně od Čity, odkud se české setniiny daly na pochod po odbočce na Strjetěnsk. Odtud nastoupily další pochod po řece Šilce, aby zaskočily nepřítele na amurské dráze na stanici Tiptugary dříve, než dojedou ruské části od Kuengy. Nepřítel byl u stanice Tiptugary rozprášen po malé přestřelce a naši se vrátili do Čity, aby byli dopraveni na západní frontu na pomoc českoruským vojskům na Volze, jimž se začínalo vésti nevalně.

Na přemožení bolševických sil u hranic mongolských vyslán na jih zvláštní oddíl plukovníka Ziněviče, složený z 1. praporu 6. pluku podkapitána Jaroše, české baterie podkapitána Netíka se dvěma děly, oddílů kozáckého a jenisejského pluku. Československé oddíly začaly postupovat 27. srpna po traktu na vesnici Muchino, ruské vyjely současně na parnicích po řece Selenze. Dne 30. srpna československé oddíly obsadily Selenginsk, jsouce radostně vítány obyvatelstvem. Nepřítel ustoupil až k samému Trojickosavsku. Maďarům velel Lavrov a Rusům-bolševikům Karandašvilly.

V Selenginsku byly úlohy ruských a československých vojsk vyměněny: československé nyní pluly po řece. V noci na 31. srpna hlášení bolševici v 7 km před námi. Avšak po malé potyčce s našimi kozáckými vyzvědači, kteří šli zároveň s námi, musili bolševici ustoupit. Dne 1. září československý oddíl přijel do Biljutaj. Bolševici byli tehdy v Ust-Kjachtě. Když jsme se přibližovali, zahájili po nás palbu z děla. Než brzo utekli po pravém břehu řeky Džidy do pohraničních hor, zanechavše nám jako kořist: 4 parníky, 2 vlečné lodi a různé zásoby vojenského materiálu. K večeru došly ruské oddíly do Trojickosavska, kde maďarský oddíl Lavrovův, počtem 1300 lidí, nepohodnuv se s bolševickými Rusy, se vzdal. Město s nadšením uvítalo naše voje; zůstaly tam do 10. září, kdy se vydaly na západní cestu po řece Selenze.

Ostatní mé oddíly obsazovaly stanice mandžuské dráhy až do Olovjané, kde dne 31. srpna narazily na první hlídky esaula¹⁾ Semenova, předzvěst naší vladivostocké skupiny. Spojení s ní uskutečněno dne 1. září 1918. Na druhý den sjely se v Olovjané všechny štáby, maj, generála Diterichse a atamana Semenova. V Olovjané byly řešeny nejbližší politicko-vojenské otázky, při kterých kromě mne, generála Diterichse, plukovníka Kadlce a atamana Semenova, byl též předseda prozatímní sibiřské vlády Petr Vologodský a zástupci spojenců. Další cesta do Vladivostoku byla cestou už slavnostní.

Tak celá linie sibiřské železnice byla očištěna od bolševiků. Po velikých útrapách a bojích, přese všechny překážky vojenské i technické, hrstka mých vojsk sebeobětovně a statečně dosáhla svého cíle, jenž se zdál všem u nás uznávaným vojenským autoritám naprosto nemožným a šíleným. Cesta do Vladivostoku celou Sibiří byla volná a v našich rukou!

MÍROVÁ DELEGACE VLADIVOSTOCKÉ SKUPINY

Skupině vladivostocké, jež podle usnesení kolegia, jsouc východně od Omska, byla podřízena mému velení, bylo posláno od nás různými cestami několik rozkazů, aby se zmocnila Vladivostoku a šla s bojem nám vstříc. Do ní byly též kladeny největší naděje, poněvadž podle mínění nás všech mohla, jsouc počtem největší, čítající 14.000 mužů, vykonati mnohem více nežli naše jednotlivé oddíly, čítající od Omska po Irkutsk sotva 4000 mužů. Tím spíše, poněvadž nám bylo známo, že na Dálném Východě již delší dobu bojují s bolševiky ataman Semenov a generál Chorvat.

Jest tedy pochopitelné, že veliké bylo zklamání, ba přímo rozhořčení našich bratří, když se dověděli, že vladivostocká skupina, zatím co jsme my již měli ve své moci celou Sibiř od Urálu až do Nižně-Udinska, dosud ještě nevystoupila, a nečinně přihlíží k tomu, jak bolševici odvázejí proti nám z Vladivostoku síly a zásoby střeliva i zbraní. Neurčité zprávy, docházející k nám přes frontu, svědčily o tom, že naše vladivostocká posádka hoří nedočkavostí, až jí bude dán povel přijíti nám na pomoc, že však generál Diterichs a členové OČSNR dr. Girs, Hurban, Houska a Špaček, dlejší ve Vladivostoku, svého svolení k vystoupení dáti nechtějí.

Věděli sice určitě, že na západ od Irkutsku se již bojuje, avšak jsouce naprosto přesvědčeni o nemožnosti našeho vítězství a kladouce největší důraz na direktivy profesora Masaryka, nenučati se do ruských věcí, zadržovali své vystoupení a snažili se všemožně zprostředkovati mezi bolševiky a námi smír.

Dovolávati se hesla profesora Masaryka, myslím, bylo v této době nevhodné. Od jeho odjezdu z Ruska se chování bolševické vlády k nám velmi změnilo a my jsme byli donuceni sáhnouti k sebeobraně, kterou by jistě byl schválil i profesor Masaryk, kdyby byl býval přítomen.

V polovici června byla vyslána vladivostockými kolegiemi na naši východní frontu mírová delegace. Jejím vůdcem byl jmenován původně člen OČSNR Špaček, jenž však večer před odjezdem onemocněl. Místo něho byl určení správce vojenského odboru praporčík V. Houska. Ve Vladivostoku tenkrát ještě nebylo známo, že čeljabinským sjezdem byl zvolen výkonný výbor a že tím vlastně pravomoc členů OČSNR přestávala. Rovněž tam nedošly mé informace a rozkazy. Delegace praporčíka Housky ujednala dne 23. června v Irkutsku s Centrosibiří smlouvu, v níž byly tyto podmínky: 1. Měli jsme vydati všechny zbraně až

na tolik, kolik bude určeno místní komisí, složenou ze zástupců našich a Centrosibiře (asi 30 ručnic na vlak). 2. Ke každému vlaku měl být přidán bolševický komisař. 3. Vzájemně měla být dána rukojmí. 4. Bolševici zaručují nám všemožnou podporu, jak v otázce projetí, tak i v zásobování. 5. Bolševici se zavazují rozšířit platnost dohody na naše vojenské skupiny, stojící západně od Omska, jakož i osvobodit všechny uvězněné příslušníky našeho vojska, mezi nimi též Maxu, Markoviče a Janíka. Též centrální organizace sibiřských zajatců (Němců a Maďarů) nám oficiálně příslibovala, že našemu odjezdu nebude překážeti.

Za dva dny přišel ke mně přes bolševickou frontu ze stanice Chinguj do Nižně-Udinská parlamentář vladivostocké mírové delegace, podkapitán JUDr. Kleveta, oznamuje mi účel delegace a její irkutskou smlouvu.

Jaké by mohly být následky, kdybych byl přistoupil na vyjednávání? Věřím, že bolševici, jsoucí mezi mou frontou a Vladivostokem, byli by tyto podmínky tentokrát velmi rádi splnili. Ovšem nikoli z lásky k nám — ukázali ji jasně dříve — nýbrž z obavy, aby vystoupení Čechoslováků, dříve jimi podceňovaných, nečinilo konec jejich vládě. Kdo však znal vzájemné vztahy Centrosibiře k radě lidových komisařů v Moskvě, tomu bylo jasno, že mínění nebo závazky učiněné Centrosibiří nebyly směrodatné pro Moskvu a naopak. Ježto jsme tenkrát nebyli ještě spojeni s většinou první divise, bojující mezi Urálem a Volhou, nebylo možné mluvit o uzavření míru s Centrosibiří, poněvadž tím bychom byli uvolnili všechny síly bolševické, bojující proti skupině našich vojsk, postupující od Čeljabinska na západ vstříc vojskům Čečkovým, jejichž situace byla i tak velmi obtížná. Zatím, co my bychom byli vyjednávali s nepřítelem, na jedné frontě poraženým, byli bychom mu dali možnost soustřediti na druhé frontě proti skupině Čečkově nové síly a rozdrtití ji. Bolševikům, poraženým u Nižně-Udinská, byli bychom dali čas opět shromáždit proti nám nové voje. Kromě toho mně bylo čeljabinským výkonným výborem nařizováno, probít se co nejrychleji do Vladivostoku, neměl jsem tedy ani práva pouštět se do jakýchkoliv vyjednávání.

Z těchto důvodů jsem odmítl jednati s delegací, zvláště když sám podkapitán Dr. Kleveta, její parlamentář, když mu byly vysvětleny příčiny boje s bolševiky a situace našeho vojska, napsal Houskovi dopis, v němž mu oznamuje, že se dobrovolně zřká svého členství v delegaci, jež prý ani není vyslána vladivostockým vojskem, nýbrž neprávem sestavena samým Houskou. Dále obviňuje Housku z bolševické politiky a usurpátorství a upozorňuje jej na zhoubné následky jeho jednání, které by mohly mít za následek druhé Lipany. Jeho výpovědi pobouřily vojsko proti delegaci a zvláště proti praporčíku Houskovi. Neměli jsme příčiny jim nevěřiti, neboť tím se mnoho vysvětlovalo, zejména ono nám nepochopitelné otálení skupiny vladivostocké. Proto jsem ani Houskovu delegaci, v níž kromě českých členů byli též Rusové-bolševici, nepustil k sobě přes frontu. Dnes však, když mnoho se již vyjasnilo, nelze vinit jen praporčíka Housku, jenž jednal podle rozhodnutí vladivostockého kolegia. Vyslání mírové delegace nám mohlo snad být osudné, kdyby duch vojska tenkrát nebyl býval jednotný. Vladivostocké kolegium, nejsouc informováno, snažilo se zachránit nás v těžké situaci vyjednáváním a tím stůj co stůj zachovatí direktivy vrchního velitele, profesora Masaryka. Zatím však i ve Vladivostoku se situace změnila a ještě dříve, nežli se vrátila mírová delegace, kolegium dalo povel k vystoupení.

STRUČNÝ PŘEHLED BOJŮ VLADIVOSTOCKÉ SKUPINY ČESKOSLOVENSKÝCH VOJSK.

Vladivostocká skupina skládala se z 11 setnin 8. slezského, z celého 5. pražského, ze 6 setnin 7. tatranského pluku, z části 2. záložního pluku, z 2. inženýrské a telegrafní setniny a z dělostřeleckého parku, celkem 14.000 mužů. Její vystoupení počíná se dne 29. června roku 1918, kdy generál Diterichs, její velitel, jinak náčelník štábu československého armádního sboru, podal radě dělnických a vojenských zástupců ve Vladivostoku ultimatum, aby do hodiny byla odzbrojena veškerá rudá posádka ve Vladivostoku. Ultimatum toto mělo příčinu ve přípravách bolševiků k napadení našich oddílů, stále se stupňujících, k čemuž podle zpráv vyzvědačů směřovalo stahování bolševických sil z Chabarovska, Blagověščenska a z druhých měst k Nikolsk-Ussurijsku a k Vladivostoku, jakož i rychlé odklizování veškeré výzbroje a střeliva z obvodu vladivostocké pevnosti. V posledním čase kromě toho bolševičti agitátoři se chovali drzeji a drzeji k našim oddílům, agitující mezi našimi na rozkaz sovětu pro vstup do rudé armády, bojující s našimi bratry na západě. Bylo jasné, že sověti na oko předstírá smířlivou a mírumilovnou politiku a staví se přátelsky k členům odbočky Národní rady, jsoucím ve Vladivostoku, ale za zády chystá zradu a napadení. Ač lze vysvětliti, proč členové OČSNR ve Vladivostoku proti němu nevystoupili tak dlouho, jest jisto, že to náš úkol ztížilo a že proto byly i větší ztráty na drahých životech bratří. Kdyby byla vladivostocká skupina vystoupila současně s námi neb aspoň po prvých našich vítězných bojích, byla by lehko dobyta Vladivostoku, probíjela by se mnohem lehčeji na západ a byla by nám mohla přijíti na pomoc aspoň do Irkutsku. Spojení s ní mohlo být získáno dobře o celých 6 neděl dříve a potom by bývala po včasném převezení vojsk na Urál docela jiná a výhodnější situace na frontě generála Syrového. Kromě toho byly by se octly v našich rukou všechny zbraně, které bolševici odváželi kvapem z Vladivostoku před očima naší tamní skupiny, a kteříž užívali proti nám. Včasným vystoupením vladivostocké skupiny byli by bolševici bývali tak rozdrobeni na mnoho front, že by nebyli měli času ke koncentraci a formování nových sil. Začáteční nečinnost vladivostocké skupiny zaplatili jsme velice těžce: má skupina bojem na Bajkale a ztrátou hlavně drahocenného času po zboření tunelu č. 39 a skupina na Urále a Povolži velikými obětmi a ztrátou iniciativy. Další důsledky lze si domyslet. Kdyby byla vladivostocká skupina včas převezena na Urál, byli bychom bývali jistě bolševiky zničeni a tím osvobodili od jejich útisku celou Rus, a to by pro nás snad bylo znamenalo i rychlý a vítězný návrat do Čech. To ovšem jsou jen dohady, ale myslím, ne bezpodstatné.

Pokračování ve středu

Ošidný klid v Rusku

Poslední ruský voják opustil bývalé východní Německo — a západ si zřetelně oddychl. Kancléř Kohl prohlásil při této příležitosti: to byl poslední den minulosti.

V Rusku ovšem převládají jiné, spíše smíšené pocity. Jak referovala Izvěstija, mohlo by být Rusko hrdé na svoji armádu, která přispěla k porážce fašismu. Rozloučení v Berlíně sledovaly v televizi miliony Rusů a jejich dojmy byly pokaženy trapným vystoupením presidenta Jelcina, který se v podroušeném stavu choval nekontrolovatelně před televizní kamerou.

Že se Jelcin nedovede kontrolovat je ovšem známé. Co se však děje v takových obdobích za zdi Kremlu? Kdo v té době vládne Rusku, které je stále ještě atomovou velmocí? Na tyto otázky nemá v Rusku nikdo odpověď. Vše, co se v Kremlu odehrává, zůstává jako dříve dobře utajeno. Pro Jelcinovy přívržence to není důležité, co je pro ně rozhodující je skutečnost, že v Rusku vládne už delší dobu klid.

Před necelým rokem stálo Rusko na pokraji občanské války. V prosinci minulého roku si Rusové zvolili parlament, ve kterém má nová nacionálně komunistická opozice většinu. Faktem ovšem je, že inflace v Rusku klesla ze 26% na 5% za měsíc. Lid ve městech nestaví bankady, ale obléhá obchody plné západního zboží. Na venkově rostou nové chaty jako houby po dešti, i když některé podniky nevyplácejí po měsíce mzdy a vše tone ve dlužích.

Rusko je stále země Potěmkinových vesnic. Stabilita je založena na zklamání a apatii lidí, kteří nemají možnost podílet se na nekontrolovatelném rozmachu irčního hospodářství. Rozpad sociálních struktur, např. odborů, skrytá nezaměstnanost, selhání bezpečnostního aparátu otupily sociální konflikty a brzdi jakékoliv soustředěné projevy nespokojenosti. Zvláštní klid zavládl i v otázce privatizace. Protesty tak zvaných rudých ředitelů a krajských vedoucích, kteří měli pomáhat při rozdělování, brzo umlkly. Všichni sedí jako dříve na svých místech a daří se jim lépe než kdy předtím. Privatizace nevzala bývalé nomenklatury onen anonymní státní majetek, ale naopak jej pro ni učinila výnosnějším. Za starého režimu byl tovární ředitel pouze zaměstnanec s pevným platem, který si legálně nemohl nadlepit. V privatizovaných podnicích může vedení zlepšovat platy nejen zaměstnancům, ale i sobě. Tento »nomenklaturní kapitalismus« znamená ve svých důsledcích, že staré hospodářské struktury zůstaly nedotčeny. Bez nového vedení není možná inovace: tyto podniky budou v opravdovém tržním hospodářství odsouzeny k zániku a Rusko nebude schopné na světovém trhu konkurovat.

Zdánlivá stabilita vede ke stagnaci. V Rusku je v současné době klid ne proto, že reformy probíhají úspěšně, ale protože se zastavily. Mezi politickou a hospodářskou nomenklaturou vládne klid zbraní. Stagnace by ovšem mohla vyvolat neklid a novou politickou krizi, kterou by současný režim nepřežil.

O této perspektivě uvažuje zřejmě i ruská armáda. Podle provedeného průzkumu je většina vyšších důstojníků přesvědčena, že »současný chaos« může být překonán jen autoritativním režimem. Západní demokratický model je pro Rusko, které chce stále být respektovanou velmocí a mluvit do světové politiky, zcela nepřijatelný.

Ve stejném průzkumu byl jako nejpopulárnější vedoucí osobností vyzdvižen generál Lebed, velitel 14. armády. Tenž Lebed, který před krátkou dobou označil Jelcina jako »Politickou nulu« a vyslovil se pro autoritativní režim, rozuměj armádní. Ministr obrany Gračov se třikrát pokusil zbavit Lebedy moci, ale vzpurný generál to vyhrál. S ohledem na náladu v armádě se nakonec sám Jelcin Lebedy zastal a diskreditoval tak nejen ministra Gračova, ale i sebe.

Ať chceme nebo nechceme, od té doby, kdy Rusko bylo avlečeno do Evropy už první a pak zejména druhou světovou válkou, všechno, co se děje v Rusku, se nás dotýká. Bude potřebí mnoho diplomatického talentu, abychom se z tohoto vlivu vymanili.